Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 104 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Ketvirtadi enis, Gegužės (May) 3, 1934 Pavienio Numerio Kaina 3c Metai XXIV, Dienraščio XVI

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Karo Lauko Teisme

KAUNAS.—Karo lauko teismui pavesta byla prieš Milinį, kuris kaltinamas iššudyme vienos šeimynos tikslu apiplėšti.

Dailininkas Turi Spręsti, Kam Priklauso Vaikas

KAUNAS. — Čionai teisme buvo sprendžiama byla, kurioj vyras kaltino pačią, kad ji jam pagimdė svetimo vyro kūdikį. Moteriškė gynėsi ir tvirtino, kad kūdikis priklauso jam. Pakviestas dailininkas Rimša paliūdyti, kad jos vaikas panašus į jos žmogų. Tas atsisakė ir pasiūlė dailininką Zikarą. Pastarasis yra skulptorius.

Nubausti už Pinigų Pasisavinimą

Kauno apygardos teisme nubausti ant metų ir pusės kalėjimo Čerkauskas ir Rickevičius. Būdami valdininkais, jie vogė pinigus. Čerkauskas pavogęs 20,000 litų, o Rickevičius 2,500.

Komunistai Darbuojasi

Kauno spauda praneša: "Viešintų km. (Viešintų val.) gyventojai balandžio 4 d. rytą atsikėlę rado visą kaimą pribarstytą komunistinių lapelių, kviečiančių švęsti pirmąją gegužės ir su karikatūromis vaizduojančius kunigus su generolais sėdinčais ant kapitalo skrynios, o skrynia laikosi ant pečių dviejų suvargusių darbininkų. Ir pasirašytų L.K.P.

"Vietos policijai sudarė daug rūpesčio, bet iki šiol barstytojai dar neišaiškinti."

Nušovė Moteriškę

GELVONAI. — Balandžio 6 d. ryte rasta lovoje nušauta Marijona Kapcevičienė. Suareštuotas jos vyras ir jo brolis. Kaltinami žmogžudystėje.

Epidemija Naikina Avis

GELVONAI. — Šiemet labai daug išdvėsė avių šioj apielinkėje. Yra kaimų, kurių visos avys išdvėsė. Sakoma, kad avys dvesia nuo peteliškių.

Prof. Tugwell "Perkairus"

Washington. — Senate auga pasipriešinimas profesoriui Rex. G. Tugwelliui, kurį Rooseveltas nori paskirti žemdirbystės ministeriu padėjėju. Tugwell esąs "perkairus." Jis bendradarbiauja liberalų žurnalui "New Republic".

Dillingerio "Gaudytojai"

John Dillingerį, paskilbusį plėšiką, vis tebegaudo tūkstančiai valdžios agentų vakarinėse valstijose, bet neturi supratimo, kur jis galėtų būti. Keletas dienų atgal Dillingerio sėbrai užmušė vieną policmaną, o du kitu nuginklavo, kad policmanai mėgino sustabdyt jų automobilį prie gazolino stoties.

10,000 Odos Darbininkų Streikas Peabody, Mass.

Peabody, Mass. — Sustreikavo 10,000 odos darbininkų, dirbusių trijose dešimtyse dirbtuvių. Reikalauja pridėt 25 nuošimčius algos.

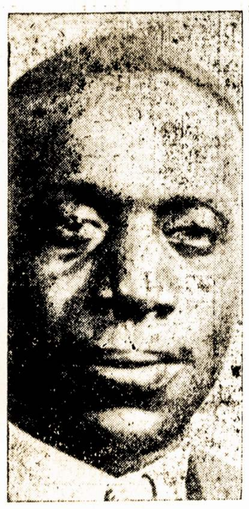

HARRY HAYWOOD
Sekretorius Lygos Kovai už Negrų Teises

Hitleriečiai Sudegino Svetainę–Tai Provokacija prieš Komunistus

Berlynas.—Prieš Gegužės Pirmąją fašistai darė didžiausias ablavas, gaudydami komunistus, konfiskuomi jų literatūrą ir be teismo žiauriai bausdami revoliucinius darbininkus. Bet vis tiek paskleista šimtai tūkstančių priešfašistinių lapelių; viename Augsburge jų paskleista desėtkai tūkstančių. Užtai fašistai Pirmojoj Gegužės penkiose vietose padegė ir visai supleškino didžią Singer Svetainę Augsburge; tą kriminalį darbą atliko, kad galėtų ji primest raudoniesiems ir su dar didesniu teroru užpult komunistus. Tatai panašu į Reichstago padegimo provokaciją.

Hitlerininkai per prievartą išvijo iš dirbtuvių ir krautuvių žmones į nazių demonstracijas.

Mažina Turčiam Mokesčius

Washington. — Jau mažinama pakėlimai įvairių mokesčių, kurie buvo sumanyta imti iš kapitalistų nuo jų turto ir pelnų. Prie pirmųjų įnešimų padaryta šimtai pataisymų, vis turčių naudai; ir kongreso atstovų rūmas atmetė 10 nuošimčių mokesčių, kurie buvo pradiniai reikalaujami nuo kapitalistų asmeniškų įplaukų.

Ecuador respublika visiškai uždraudžia 51 produkto įvežimus iš užsienių.

PARYŽIAUS DARBININKAI IŠ UŽ BARIKADŲ KOVOJO SU POLICIJA, APVAIKŠČIOJANT 1-JĄ GEGUŽĖS

Havanoje Vienas Darbininkas Užmuštas, Septyni Sužeisti; Du Kareiviai ir Policistas Pašauti; Anglijoj ant Miesto Valdybos Rūmo Raudonoji Vėliava; Tokyo Demonstravo 7,000; Madride Buvo Generalis Streikas

Havana, Kuba. — Į didžią Gegužės Pirmosios demonstraciją buvo įsakyta šaudyti kareiviams ir policijai. Vienas darbininkas užmuštas, septyni sužeisti. Demonstrantai b e s i g indami pašovė du kareivius ir policistą. Į darbininkus buvo mėtoma ir troškinančių dujų bombos. Daug darbininkų areštuota.

Paryžius. — Kuomet policija areštavo vieną komunistą seimo atstovą, darbininkai Gegužės Pirmojoj stojo į atvirą kovą; gatvėse pasistatė barikadas ir išsikasė tranšėjas. Kelis kartus policija buvo atmušta; keletas policistų liko pašauti. Paryžiaus policijos direktorius liepė policijai pasitraukti iki gegužės 2 d. ryto ir tuomet panaujint puolimus. 4,000 darbininkų per naktį laikėsi už barikadų ir apkasuose. Telkiama prieš juos kareiviai.

Minimas kom. seimo atstovas buvo areštuotas už darbininkų raginimą mesti darbą ir demonstruoti tą dieną. Vieno miestelio komunistas majoras areštuotas už siuntimą vaikų Pirmojoj Gegužės eit į demonstracijas, o ne į mokyklas.

Kaip Paryžiuje, taip kituose Francijos miestuose įvyko eilė susikirtimų su policija.

Viena. — Čia ir įvairiuose kituose Austrijos miestuose darbininkai surengė gegužines demonstracijas. Į fašistų parodas tą dieną mažai kas atėjo.

Londonas. — Prie didžiulės darbininkų bendro fronto demonstracijos Hyde Parke prisidėjo ir daugelis Oxfordo ir kitų universitetų studentų.

Iš po nakties vyriausybė nustebo, pamačius raudoną vėliavą iškeltą ant stiebo viršuj Eastham miesto valdybos rūmo, 130 pėdų augštyje. Turėjo vargo ją nuimti.

Kapitalistinių telegramų pranešimais, Japonijos sostinėje Tokyo maršavo 7,000 darbininkų Gegužės Pirmojoj. Juos "lydėjo" 3,000 policijos. Keli darbininkai areštuoti. Buvo nešama raudonos vėliavos.

Madridas.—Ispanijos sostinės darbininkai apvaikščiojo Gegužės Pirmąją su visuotinu streiku ir didžiomis demonstracijomis. Visi gatvekariai, paštai, krautuvės, teatrai ir net valgyklos buvo uždaryta.

Sujudinanti Gegužinė Maskvoje

Maskva. — Kuomet kapitalistinėse šalyse prieš Gegužės Pirmosios demonstrantus buvo pastatyta policija, kariuomenė ir įvairiose vietose padaryta kruvinų užpuolimų ant darbininkų, —Sovietų Sąjungoj darbininkai ir valstiečiai pergalingai ir laisvai minėjo šią tarptautinę proletariato kovos dieną ir apvaikščiojo savo atsiekimus.

Maskvoje darbininkų, valstiečių ir armijos paroda maršavo aštuonias valandas. Darbininkai parodavo savo dirbinius; buvo demonstruojami techniški Sovietų pasisekimai ir prisiruošimas apginti šalį nuo imperialistų.

Demonstracijos laiku virš Maskvos skrajojo 553 kariniai lėktuvai, jų tarpe vienas didžiausias pasaulyje bombų mėtytojas. Parodoje dūzgėjo 500 didelių ir mažų tankų, motorizuota artilerija ir kt.

New Yorko Times korespondentas Harold Denny, visa tai matęs, sutinka su karo komisaro drg. Vorošilovo pareiškimu, kad Sovietų Raudonoji Armija yra pilniau mechanizuota, negu bet kurios kitos šalies. Bet tai yra ne užpuolimo, ne užkariavimo mašinerija, bet darbininkų tėvynės apgynimo pabūklai. O Sovietų apsigynimas, kaip kiekvienas sąmoningas darbininkas supranta, yra ir pasaulinės revoliucijos apgynimas.

Laike gegužinės demonstracijos, garbės vietoje stovėjo ir 308 Austrijos revoliuciniai socialistai, kurie buvo pabėgę į Čechoslovakiją nuo Dollfusso kartuvių, o iš Čechoslovakijos juos priėmė Sovietų Sąjunga.

Norfolk, Va. — Marininkų Industrinės Unijos vadovybėje, rengiasi streikuot laivakroviai, jeigu jų reikalavimai nebus tuojaus patenkinti.

Siunčia Benamius į Vergijos Farmą

New York. — Parinkta 200 benamių bedarbių, kurie gavo pašalpą, ir išsiųsta į seną kalėjimo farmą Greycourt, N. Y., dirbt ten tik už pavalgį. Būsią dar tūkstantis išsiųsta į tą vergiją.

Naziai Suėmė 73 Darbininkus Būk už "Svetainės Padegimą"

Augsburg. — Hitlerio fašistai jau areštavo 73 "nužiūrimus" darbininkus, kuriuos įtaria kaip Singer svetainės padegėjus Gegužės Pirmojoj. Tą gaisrą padarė patys fašistai, kaipo provokaciją prieš komunistus.

Pasakiškai Dideli Šėrų Meklerių Pelnai, Nors ir Giliausiam Krizyj

Washington. — Senato komisijos advokatas Pecora pristatė skaitlines, kiek šėrų-bonų gembleriai pasipelnė per paskutinius penkis metus ir aštuonis mėnesius —būtent, $833,167,686 jie pasidarė gryno pelno tomis meklerystėmis, n e p a i sant krizio. O didžiausias šėrų mekleris J. P. Morganas už ketvertą metų nemokėjo valdžiai nei cento mokesčių nuo tų savo grobių, pasiteisindamas, kad "biznis nupuolė;" vien per aštuonis mėnesius 1933 m. jis, tačiaus, prisimakliavojo šėrais $495,377 gryno pelno.

2,000 Dailydžių Streikas

kas

Washington. — Sustreikavo 2,000 dailydžių, daugiausia dirbančių valdžios darbus; reikalauja pakelt darbo mokesnį nuo dolerio iki $1.37 už valandą.

4,000 Laivakrovių Išėjo Streikan Texase

Houston, Texas. — Gegužės Pirmojoj išėjo į streiką laivakroviai Houstono, Galvestono, Corpus Christi, Texas City ir Sabine. Reikalauja pakelt algą nuo 70 iki 85 centų valandai. Streikuoja jau 4,000.

Francija Pakelia Muitus Ant Amerikos Benzolo

PARYŽIUS. — Ketvirta tiek pakelta muitai ant įvežamo į Franciją benzolo, kuris naudojamas, maišant su gazolinu automobiliams. Del to daugiausia nukentės benzolo išvežimai iš Amerikos.

GEGUŽĖS PIRMOSIOS DEMONSTRACIJOS AMERIKOJ GALINGESNĖS NEGU BET KADA VISOJ ISTORIJOJ

New Yorke Maršavo 100,000 Darbininkų; Philadelphijoj Demonstravo 40,000, Bostone--30,000; Bridgeporto Socialisto Majoro Valdininkas Nuplėšė ir Sudegino Raudonąją Vėliavą; Kanuolės Prieš Mainierius.

New York. — Gegužės Pirmojoj su revoliuciniu bendru frontu maršavo gatvėmis 100,000 darbininkų, priskaitant ir studentus su profesionalais. Į centralinę demonstraciją Union Sq. ir aplinkines gatves, be to, susitelkė dar kokie 200,000, taigi išviso 300 tūkstančių. Socialistai sušaukė atskirą savo demonstraciją Madison Square. Bosai ir Amerikos Darbo Federacijos vadai spirtinai varė savo darbininkus į socialistų demonstraciją, kad sudaryt didesnį skaičių negu pas komunistus. Bet ir tai kapitalistų laikraščiai "Telegram" ir "Tribune" pripažįsta socialistams tik pusę tiek publikos, lyginant su revoliucinėmis bendro fronto demonstracijomis; o tie laikraščiai pritaria socialistams ir todel priskaito jiems daugiau publikos, negu socialistai turėjo. Su socialistais išvien ėjo lovestoniečiai renegatai, prūseikiniai, aidoblistai ir panašūs, bendrai sudarydami tarp 200 ir 300 savo publikos.

Pittsburgh, Pa. — 8,000 darbininkų gegužinėje parodoje maršavo gatvėmis, kur judėjimas del to buvo dvi valandas pakrikdytas. Priekyje ėjo eks-kareiviai. Svarbiausi iškelti obalsiai buvo: už bedarbių apdraudos Bilių H.R. 7598, už 6 valandų darbo dieną, 5 dienų darbo savaitę be algų mažinimo, už Thaelmanno ir kitų politinių kalinių paliuosavimą, prieš karą ir fašizmą ir už Sovietų Sąjungos apgynimą.

Philadelphia, Pa.—Į Gegužės Pirmosios demonstraciją Reyburn Plazoj suplaukė virš 40,000 darbininkų. Nors policija uždraudė raudonas vėliavas, bet jos plevėsavo po visą aikštę. Dalyvavo daugelis Amerikos Darbo Federacijos unijų su savo vėliavomis. Bendru frontu demonstruot suėjo ir daug socialistų eilinių narių; bet pavakarėj socialistų vadai sušaukė atskirą susirinkimą Labor Institute, kur kalbėjo Norman Thomas.

Chicago, Ill.—Prieš Gegužės Pirmosios demonstrantus buvo sumobilizuota 864 policijos. Maršavime dalyvavo desėtkai tūkstančių darbininkų.

Boston, Mass.—Gatvėmis Gegužės Pirmojoj maršavo 15,000. Common darže be to, demonstravo 20,000. Policija darė provokacijas, kad suardyt parodą, bet darbininkų disciplina ir savivarka buvo tokia, kad policija nepasiekė savo tiks-

Cleveland, Ohio. — Dar trūksta galutinų žinių, bet sulig gautų pranešimų čia įvyko nepaprastai skaitlinga ir entuziastiška gegužinė demonstracija.

Paterson, N. J., Raudona Vėliava ant Stiebo prieš Knygyną.—Gegužės Pirmosios parodoje maršavo virš 500 darbininkų. Sandy Hill parke demonstravo 2,000. Naktį prieš Gegužės Pirmąją buvo iškelta raudona vėliava ant stiebo, stovinčio prieš viešąjį knygyną, Broadway ir Auburn St. Buvo pašaukta gaisrininkai nuimt jąją. Tarp Patersono gegužinių obalsių svarbiąją vietą užėmė "prieš algų kapojimus" ir "prieš bedarbę."

Bridgeport, Conn., Socialistų Valdininkas Nuplėšė Raudoną Vėliavą.—Iš nakties į Gegužės Pirmąją buvo iškelta raudona vėliava ant stiebo prie City Hall. Miesto raštininkas Schwartzkopf nuplėšė vėliavą ir pats sudegino. Socialistas Bridgeporto majoras J. McLevy keikė komunistus, o raudonosios vėliavos iškėlimą pavadino "begėdišku įvykiu."

Springfield, Ill.—Policija ir specialiai padaužos buvo apginkluoti kulkasvaidžiais ir ilgais šautuvais, kad neprileist Gegužės Pirmosios demonstrantų prie miesto valdybos centro.

Minden, Mo., Kanuolės prieš Mainierių Vienybę. — Keliai buvo apstatyti ne tik kulkasvaidžiais, bet ir kanuolėmis, kad neleist tūkstančiams Kansas valstijos streikuojančių m a i n i e rių pereit į Missouri valstijos pusę ir sueit į vieną gegužinę demonstraciją su Missouri kasyklų streikieriais.

Pašovė Laivakrovį

LAKE CHARLES, La. — Susirinkus 300 laivakrovių pasitarti apie streiką, bosų agentai paleido 15 šūvių į žmones; vienas pavojingai sužeistas.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė Inc.
every day, except Sunday.
46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.50
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Ar Gali Renegatai Parsiduoti Buržuazijai?

Kalbėdamas apie Trockį, ponas Prūseika klausia: **"Kaip jis galėjo 'parsiduoti' buržuazijai, jeigu jo nenori priimti nė viena buržuazinė valstybė?"**

Ponas Grigaitis pilnai tam pritaria ir nuo savęs priduria: **"Visai logiškas argumentas. Tie, kurie plepa apie Trockio 'parsidavimą', yra bukapročiai, kurie nesistengia savo oponentą sukritikuoti rimtais argumentais ir delto bando jį diskredituoti morališkai."**

Vadinasi, dar kartą abudu Prūseika ir Grigaitis pataikė į vieną tašką. Ir taip kiekvienu svarbesniu klausimu tie du menševikai pataiko pilnai susikalbėti. Dabar jie virto Trockio advokatais prieš komunistus. Kam, girdi, komunistai Trockį vadina pardaviku!

Bet Trockis yra pardavikas, kaip ir visi renegatai. Trockis darbuojasi buržuazijos naudai, kaip Prūseika ir Grigaitis. Jis griauna komunistinį judėjimą, padeda kontr-revoliucionieriams niekinti ir šmeižti Sovietų Sąjungą ir bolševikus. Jis gauna desėtkus tūkstančių dolerių nuo buržuazinės spaudos už savo priešbolševikiškus raštus. Tai kas čia, jeigu ne bjaurus parsidavimas buržuazijai?

Bet, sako Prūseika ir Grigaitis, kodel Trockį veja laukan Francija? Bet jie neatsako į klausimą, kodel visupirma Francijos imperialistinė valdžia Trockį įsileido, jeigu jis, anot jų, toks geras, kaip ir pats Leninas, kad buvo? Jį įsileido todel, kad buržuazija tikėjosi užduoti komunizmui smūgį. Ir naudojo, kaip kokį lemoną. Dabar nebereikalingas. Sąlygos persikeitė, Trockis savo rolę atliko Francijoj, Francijos valdžia liepia jam išsinešdinti.

Pavyzdžiui, savo laiku labai puikiai sugyveno Austrijos socialdemokratų vadai ir kruvinasis Dollfuss. Fašistai tuos vadus puikiai išnaudojo. Panaudojo juos užmigdymui ir nuginklavimui Austrijos proletariato. Kuomet jie pajuto, kad jie jau gali apsieiti be socialdemokratų talkos, kuomet jie jau gali įsteigti nuogą fašistinę diktatūrą, spyrė užpakalin tokiems Baueriams ir jie turėjo nešdintis laukan iš Austrijos. Tas pats buvo su Vokietijos socialdemokratais. Socialdemokratai galvas guldė ir balsavo už Hindenburgą, bet paskui Hindenburgas parodė jiems špygą ir užleido Hitlerį viešpatauti. Tokia buržuazijos malonė išdavikams ir renegatams. Šiandien ji juos priglaudžia, panaudoja prieš darbininkus, melžia juos, o paskui įspiria į užpakalį.

Francijos darbininkai neklauso Trockio. Komunizmas vistiek maršuoja pirmyn. Bet gal Trockis pasirodys dar naudingas kurios kitos buržuazinės šalies valdžiai ir jinai jį priglaus. Pamatysite!

Mes vadiname pardaviku, parsidavėliu buržuazijai ne tik tą, kuris atvirai už tiek ir tiek dolerių parsiduoda buržuazijai. Parsidavėliais yra ir tokie ricieriai, kaip Grigaitis ir Prūseika, kurie padeda buržuazijai kovoti prieš komunizmą. Pav., Prūseika, apart savo politinio supuvimo, dar bijo reakcijos, dar saugo kailį nuo jos. Taigi, už gavimą buržuazijos malonės, jisai su ja dabar darbuojasi, loja už ją, keikia komunistus. Čia klausimas ne kelių dolerių, bet apsaugojimas Prūseikos kailio nuo reakcijos. Tai irgi savo rūšies parsidavimas.

Ponas Butkus taip pat. Būdamas prie Komunistų Partijos, bijodavo ir nosį iškišti, sakydavo, kad bijo. O dabar, kuomet virto renegatu ir pradėjo buržuazijai tarnauti, jau "didvyriu" virto ir drožia spyčius. Tai kas čia, jeigu ne parsidavimas už kudašiaus apsaugojimą.

Matote, parsidavimas yra visokių rūšių. Svarbu tas faktas, kad visi renegatai, visi Grigaičiai, Trockiai, Prūseikos, Kautskiai yra darbininkų interesų pardavikai. Svarbu ne forma parsidavimo buržuazijai, bet pats faktas.

Klerikalų Planai prieš Sovietų Sąjungą

Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos centro valdyba nutarė pasikviesti iš Lietuvos vyskūpą J. E. T. Matulionį, kuris nesenai tapo išmainytas ant politinių kalinių-komunistų. Jo misija bus čionai baladotis po kolonijas ir šmeižti Sovietų Sąjungą. Tūlas kunigas Vaicekauskas sutikęs vienas padengti visas Matulionio kelionės lėšas.

Katalikai darbininkai pradeda atšalti link nuolat "Draugo" ir kitų klerikalų laikraščių leidžiamų melų apie Sovietų Sąjungą. Daugelis jų jau visai nebebijo komunistų ir dalyvauja kovose už bedarbių reikalus. Kunigai mato tame pavojų savo bizniui. Reikia tuos darbininkus sulaikyti nuo kovos kelio. Reikia juos išnaujo pakrikštyti nuodų jūroje.

Vyskūpas Matulionis tam tiksiąs. Jis esąs kankinys! Mat, Sovietų Sąjungoje turėjo nešioti darbines drapanas ir duoną sau užsidirbti. Tai baisus kankinimas!

Kokią Teisę Jis Turi Kalbėti Varde Darbininkų?

Chicagos reformistinių unijų organas "Federation News" praneša su džiaugsmu, kad Roosevelto valdžia paskyrė tūlą katalikų kunigą Maguire į Chicagos Apielinkės Darbo Tarybą. Jis oficialiai atstovausiąs darbininkus!

Kunigas atstovaus darbininkus! Kokią teisę jis turi atstovauti darbininkus? Juk kunigas yra išnaudotojas darbininkų. Jis gyvena iš kitų darbo. Jo gyvenimas yra parazitiškas. Jis gina kapitalo reikalus. Visos kunigų luomos interesai yra bendri su interesais išnaudotojų, kapitalistų.

Rooseveltas žino, ką jis daro. Jis tas savo "darbo tarybas" sudaro iš visokių kapitalo šulų ir agentų. Bet vadina "darbo tarybomis." Amerikos Darbo Federacijos lyderiai padeda Rooseveltui įkalbėti darbininkams, kad tos tarybos atstovauja jų interesus. "Federation News" puikiai žino, kad kun. Maguire atstovauja kapitalo interesus, tačiaus džiaugiasi jo paskyrimu į tarybą.

Jie Dirba Daugiau, negu Mes

Atsibaladojimas Amerikon kunigo Kemėšio neva Vilniaus vadavimo reikalais iškelia prieš mus seną, bet labai svarbią problemą. Visos buržuazinės srovės susivienys ir apgaudinės lietuvius darbininkus vardan kunigo Kemėšio kiauro kišeniaus. Pamatysite, kiek bus šumyta ir būbnyta.

Kiekvienas centas, paaukotas Kemėšiui, eis kruvinosios Smetonos valdžios stiprinimui. Lai supranta tą kiekvienas Amerikos lietuvis!

Bet ar mes atliekame savo pareigas linkui Lietuvos darbininkų ir valstiečių? Turime prisipažinti, kad ne pilnai. Žiūrėkite, visokiais būdais, visokiomis apgavystėmis tautininkai ir klerikalai surenka smetoninių reikalams tūkstančius dolerių. Betgi mes tik mažomis paramomis prisidedame prie Lietuvos darbininkų kovų. Turime prisipažinti, kad mūsų klasiniai priešai daugiau dirba Smetonos valdžios parėmimui, negu mes del Lietuvos proletariato reikalų. Turime pasitaisyti. Prie kožnos progos turime atminti didvyriškas Lietuvos Komunistų Partijos kovas ir tuos šimtus mūsų draugų kovotojų, kurie randasi Lietuvos kalėjimų urvuose.

ĮDOMUMAI

Atrado Sąmonės Medžiagą?

Kaip tai yra, kad žmogus ir įvairūs gyviai mato, girdi ir turi kitus jausmus? Kaip atsiranda sąmonė bei sužinia? — Tais klausimais nuo senai įdomauja gamtmokslininkai, ir vis dar nėra ganėtinai pilno atsakymo. Bet dabar Rockefellerio Instituto daktarai-tyrinėtojai W. J. V. Osterhout ir S. E. Hill skelbia naujus atradimus, kurie arčiau veda prie klausimo išsprendimo. Gyviuose ir augaluose jiedu surado naują medžiagą, kurią vadina "R" ir kuri daug paaiškina apie sužinią, arba sąmonę. Ši medžiaga yra viduryj celių, arba narvelių, tai yra mažiausių gyvuojančių dalelių, iš kurių susideda gyviai ir augalai. Iš celių vidurio "R" medžiaga pasiskleidžia į paviršį. O jei gyvio arba augalo paviršyje visiškai josios nebūtų, tai jis neturėtų nei jausmo, nei sąmonės.

Platesnius bandymus minimi mokslininkai darė ant vandeninio augalo vadinamo Nitella. Kuomet ją įdėjo į tyrą distiliuotą vandenį, tai yra, tokį vandenį, kuris pasidaro iš garų paprasto kaitinamo vandens, — tai "R" medžiaga išsiplovė iš Nitellos paviršio ir augalas paliko bejausmis, apmirė; o kuomet Nitella buvo vėl įdėta į paprastą vandenį, jinai atgriebė jautrumą.

Tyrinėtojai sako, jog taip atsitinka todel, kad paprastam vandenyje yra elemento kalcio, o distiliuotame vandenyj jo nėra. Taigi kalcis čia reikalingas, kad neištirptų ir neišsiplautų iš kūno jauslumo medžiaga "R."

Toliau pasirodė štai kas. Kada Nitellos paviršis neteka "R" medžiagos distiliuotame vandenyje, jis neperleidžia elektros. O kuomet jnai būna sveikame sau vandenyj, tai elektra lengvai pereina per josios paviršį, sužadina išlaukines celes; viena celė gi žadina kitą, ir taip visas kūnas pajunta atatinkantį jausmą. Kiti jausmą iššaukianti dalykai taip pat gimdą elektros srioveles.

Platesni bandymai vėl atidengė įdomų dalyką, jog, kada įdeda į vandenį bet kiek rūgšties arba šarminės medžiagos (alkali), Nitella irgi praranda jautrumą; kalcis veikia priešingai, ir jo įdėjus jautrumas ne taip greitai nyksta.

Yra manoma, jog "R" panašiai veikia ir žmogaus kūno celėse, prisimenant, jog žmogaus kūnas susidaro iš tos pačios pamatinės medžiagos, protoplazmos, kaip kiti gyviai ir augalai.

Į šį daktarų Osterhouto ir Hillo atradimą kreipia dėmės medicinos profesijos žmonės. Jis, kaip yra spėjama, padės išsiaiškinti ir kaip atsitinka, kad etheriu bei chloroformu galima žmogus užmigdyti, rengiant jį operacijai.

K.

Knygų Peržvalga

Apie Amerikos Darbininkių Gyvenimą ir Kovas

"Women Who Work" by Grace Hutchins, International Publishers, New York.

Labai mažai turime angliškos literatūros apie Amerikos darbininkių moterų gyvenimą ir kovas. Tas svarbus klausimas buvo užmirštas per daugelį metų. Tik vėlesniais laikais, Komunistų Partijai pradėjus rūpintis darbu tarpe moterų, atsirado draugių, kurios pradėjo darbininkių reikalus kelti spaudoje bei literatūroje. Draugė Grace Hutchins, parašydama knygą "Moterys, Kurios Dirba," atliko tikrai naudingą darbą Amerikos darbininkų judėjimui. Jos nepasigailėta pastangų surinkti didelį pluoštą medžiagos ir suteikti mums didžiulės knygos formoj.

Autorė nurodo, kad šiandien Amerikoje yra 10,750,000 merginų ir moterų, kurios yra darbininkės. Tai labai didelė armija! Jeigu jas surikiuotum i eilę ir leistum maršuot po dešimt eilėje, tai turėtum stovėti ant vietos ir laukti 49 dienas ir naktis, kol tos visos darbininkės pramaršuotų! (p. 23). Keturi metai atgal padarytos skaitlinės parodė, kad moterys darbininkės sudaro 22 nuoš. visų darbo spėkų Amerikoje.

Moteris rasime beveik visuose darbuose, visuose užsiėmimuose. Valdžios skaitlinės parodo, kad iš 534 užsiėmimų tiktai 30 nerasime moterų (p. 29). Daugiausia moterų randame prie patarnavimo (1,309-549), ir žemės ūkio darbuose (1,525,707). Bet dar yra daugelis pramonių, kuriose moterų armija yra labai didelė. Pav., audimo pramonėje dirba 452,-007, drapanų siuvimo pramonėje 253,486, maisto pramonėje 106,670, odos ir čeverykų pramonėj 97,348 ir tabako pramonėje 74,435 (pp. 31-33).

Dirba jaunos mergaitės ir senos moterys, dirba nevedę, dirba ženotos. Visas jas verčia duoną pelnyti ekonominė būtenybė, o ne troškimas lėbauti, kaip kad bando mums įkalbėti buržuazija.

Skyriuje VII-tam draugė Hutchins paduoda įdomių faktų apie darbininkių uždarbį. Paaiški, kad kapitalistai vyrus pamaino moterimis ir joms daug mažiau moka. Pav., kapitalisto Mellon kompanija 1933 metais atleido vyrus ir pastatė moteris prie darbo. Bet jeigu darbininkui mokėdavo po $5 į dieną, tai darbininkei tedavė $1.45 į dieną (p. 132). Abelnai imant, d. Hutchins sako, kad moterims mokama apie 41 nuoš. mažiau, negu vyrams už tą patį darbą, tose pačiose dirbtuvėse. Tai bjaurus ir žiaurus darbininkių išnaudojimas. Daugelyje atsitikimų jaunos darbininkės turi pasiduoti bosų ir užveizdų sauvaliai, jeigu nori palaikyti darbus (p. 148). Juos turi pasiduoti bosų lytiniam išgverimui.

Del tam tikrų fizinių priežasčių ir darbo sąlygų, moterys greičiau sunaikinamos prie darbo, negu vyrai. Greičiau jos pasensta ir netenka sveikatos. Greičiau prie jų prikimba visokios ligos. Pav., paėmus džiovą, tarpe 15 metų ir 24 m. amžiaus, nuo jos dveja tiek darbininkių miršta, kaip darbininkų. Panašiai su kitomis industrinėmis ligomis (p. 162). Be to, dauguma moterų yra dubiltavai pavergtos — turi dirbti dirbtuvėje ir paskui rūpintis namų ruoša. Ypatingai darbininkes motinas šita dubiltava našta naikina.

Bedarbė smaugia darbininkes be jokio pasigailėjimo. Apskaitoma, kad apie du milionai darbininkių randasi bedarbių eilėse (p. 180). Desėtkai tūkstančių jaunų darbininkių, atsidūrė bedarbių eilėse, neteko ne tik duonos, bet ir pastogės. Jos bastosi po Ameriką iš vietos į vietą. Daugelio ir sveikata ir visas gyvenimas randasi pavojuje.

Paskutinėje dalyje savo knygos draugė Hutchins plačiai kalba apie Amerikos darbininkes klasių kovoje. Jos užima savo vietą sukilimuose, streikuose ir demonstracijose. Pačiuose ankstyviausiuose streikuose, pirmoj dalyje 19-to šimtmečio, mes randame darbininkes streikuojant audimo pramonėje. Jos reikalauja savo teisių ir drąsiai laikosi prieš kapitalistus.

Ištisas skyrius X-tas pašvęstas Sovietų Sąjungos moterims. Hutchins palygina, kaip darbininkų tėvynėje moterys tapo paliuosuotos nuo baisios nelygybės ir priespaudos, kokioj randasi Amerikos darbininkės. Ten darbininkės sveikata ir gerovė apsaugota. Jinai gauna lygų atlyginimą už lygų darbą, jinai gauna apmokamų vakacijų, nepažįsta bedarbės, laisvai dalyvauja visose gyvenimo srityse.

"Moterys, Kurios Dirba" knyga, žinoma, nėra be trukumų. Man atrodo, kad pačioje pradžioje knygos draugė Hutchins labai paviršutiniai ir nemarksistiniai aiškina moters pavergimą per vyrą. To pavergimo jinai nesuriša su atsiradimu privatinės nuosavybės ir klasių. Pas ją vyras kokiu tai būdu "paėmė pirmenybę agrikultūroje ir gyvulininkystėje, žuvavime ir medžiojime" ir todel "jisai tapo savininku žemės, įrankių ir privatinės nuosavybės, kas ir davė jam ekonominę galią ant moterų. Vyras virto šeimynos galva ir reikalavo kad jo moteris neturėtų susinešimų su kitu vyru. Moteris virto jo nuosavybe, panašiai, kaip jo stuba, tarnai, jo jautis bei jo asilas buvo dalis jo nuosavybės" (p. 9). Atrodo, kad paprastas vyro žiaurumas buvo priežastis moters pavergimo!

Taip pat knygoje nenušviestas Komunistų Partijos pastarųjų dešimties metų darbas tarpe darbininkių ir šiaip moterų. Tai vis dideli trūkumai. Nežiūrint to *"Moterys, Kurios Dirba"* yra syarbi knyga ir didelis pliusas revoliucinėje literatūroje. Mūsų draugai ir draugės, kurie skaito angliškai, turėtų ją įsigyti ir perskaityti.

A. B.

PHILADELPHIA, PA.

Balandžio 13-14 dd. įvyko TDA distrikto bazaras.

Šitas parengimas buvo vienas iš didžiausių parengimų, naudai gynimui politinių kalinių, kurie aukoja savo laisvę, sveikatą ir gyvastį už darbininkų klasės reikalus.

Didėjant bedarbei ir darbininkų kovoms, kartu didėja ir kapitalistų puolimas ant kovojančių darbininkų.

Kasdieną daugiau draugų yra uždaroma į žiaurius kapitalistų kalėjimus. Visų tautų klasiniai susipratę darbininkai dėjo visas pastangas, kad parengimą padaryti sekmingu, rinko maistą ir turėjo geras pasekmes. Buvo daug stalų nuo įvairių organizacijų. su puikiais ir įvairiais pardavimui dalykais.

Lietuvių TDA 9-ta kuopa taip pat ir šiais metais neatsiliko, turėjo savo stalą su gražiausiais pardavimui daiktais ir sukėlė daugiausia pinigų.

Negalima apleisti nepadėkojus mūsų draugams ir draugėms, kurie visuomet remia darbininkiškas kovas.

Taip pat šie drg. ir draugės dikčiai aukavo virš minėtam bazarui.

Pinigais, draugų aukavusių vardai seka: E. Samulionis, N. J. Diller—$2.00; J. Kavaliauckas, graborius — $1.50; Keršienė—$1.25, F. P. Valančiai—$1, A. Papelučkas—$1, J. Rutkus—$1. J. Mašionis—$1, S. Juknienė—$1, A. Keršiauskas—$1. N. Ničienė—$1, V. Urbienė—$1, J. Šublickai, N. J. Diller—$1; P. Jakubonis, N. J. Diller—$1; M. Galeskienė—$1, E. Mačienai—1, J. Stasukaitis—$1, A. M. Klimai—$1, J. Kuržinskas—$1, J. J. A. Potai—$1, A. F. Stankus, graborius—$1, G. Martin—$1. E. Rimkunienė—$1, A. Ramanauskas—$1, L. Žvirblis—50c., N. Karsokienė — 50, Laurinaitienė—50, S. Askuman—50, P. Matakas—50, P. Miller—50, K. Binauskas—50, J. Šimkai—50, F. Žvirblienė—25, M. Jokinienė—25. S. B. Kairiai—25, I. Zegerbaum — 25, N. Griciunienė—25, P. Janulis—25, Motiejaitienė—35, Paukštienė—10.

Surinkta per drg. J. J. Po-

(Tąsa 3-čiam pusl.)

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
371 Lake St., Newark, N. J.
Telephone: Humboldt 2-7964

Washington. — Su pagelba fotoelektrinio įtaiso ir 100 colių teleskopo galima žvakės šviesa matyti už trijų tūkstančių mylių, kaip raportavo Mount Wilson observatorijos direktorius Albert E. Whiteford, balandžio 23 d.

KOJŲ PĖDOS VIDUN SUKTOS

Prašau aš jūsų patarimo per dienraštį "Laisvę". Mano duktė gimė, ir jos kojų pėdos į vidų įsisukę. Dešinė biskį daugiau. Kai ji buvo dviejų savaičių, tai jai sudėjo į plesterį ir vis mainydavo lig 6 mėnesių. Tai mes numetėm ir daugiau nevežėm į tą ligoninę. Nuėjom pas daktarą, sakė, kad ir taip išaugs. Dabar buvome nuvežę į vaikų ligoninę. Davė ant naktų plesterinius batukus, o dienos laike specialius batukus, bet nieko negelbsti. Dabar jie nori daryti operaciją. Ar nebūtų pavojinga duoti ant operacijos? Ar jie gali ką sutaisyti? Taip ji stipri, drūta.

ATSAKYMAS

Gaila, kad Jūs pametėt tą ligoninę, kur kojutes gydė **gipso plėstrais.** Tokis gydymas yra pasekmingiausias, nors ir užima gerokai laiko.

Žinoma, kai kada esti reikalo daryti ir operaciją: išimti po truputį kaulukų. Bet ir po operacijos paprastai da reikia kojutės laikyti sutvarstytos plėstrais tūlą laiką, kol pėdos stovi visai lygiai ir net galima jos atsukti truputį į atbulą pusę. į lauko pusę.

Nemačius vaiko asmeniškai, negalima tikrai tarti, katra gydymo metoda būtų geriausia: operacija ar plėstrais gipsiniais. Jei mergaitė jau paaugėjus, sakysim, trijų metų, tai gal operacijukė būtų ir greitesnis būdas. Tokia operacija, žinoma, visai nepavojinga ir nedidelė. Man rodos, kad Jūs, Drauge, vely leiskite chirurgui toj ligoninėj padaryti tą operacijukę.

D. Zaslavski.

Gogolis

(Minint 125-tas Gimtuvių Sukaktuves.)

(Tąsa)

Gogolis privertė šokti ir lošti baudžiavos laikus. Didvyriai 'Revizoriaus" ir "Mirusių Dušios"—tai dvarponiai ir viršininkai. Liberalai buržujai bandė tvirtinti, kad tas lietė tik feodalią epochą. Jeigu taip būtų, tai Gogolis nesudarytų rimto domėsio del rusų buržuazijos ir dar mažiau delei mūsų laikų visuomenės. Numaskavimas baudžiavos laikų valdonų, nepaisant ant kiek jis yra aštrus,—tai tik istorija. Jeigu, pagal Markso mokinimą, paskutinė fazė visuomenės formos yra komedija, tai keno komedija yra vaizduojama "Mirusių Dūšiose?"

Raktą prie savo geniališkos komedijos davė patsai Gogolis. "Kas jis tokis, Čičikovas?"—klausė Gogolis.—"Niekšas? Kodel niekšas? Kodel būti tokiems aštriems linkui kitų? Teisingiau pavadinti jį *šeimininku, pelnytojum.* Pelnas yra viso kaltė: del pelno atliekami darbai, kuriems svietas duodą negražius vardus."

Šie, kaip ir netyčia paberti žodžiai, turi didelės reikšmės. Prisiminkime, kad 1840 metais, tai yra metais pirm užbaigimo rašyti 'Mirusių Dūšios," išėjo Prudono pamfletas vardu *"Kas tokia nuosavybė,"* su formulavimu: "Nuosavybė—tai vagystė." Ar buvo Gogolis susipažinęs su ta Prudono brošiura, ar ne,—tai klausimas, kuris paliekamas tyrinėtojams. Bet nėra abejonės, kad Gogolio kritika esamos visuomenės tvarkos, aprengta į dailią literatūrą, atatiko tų laikų socialistų svajotojų kritikai su Prudonu priešakyje.

Antroje dalyje "Mirusių Dūšios," jaunas pirklys sako savo tarnui: "Mielasis! Paduok audeklą iš viršaus... Ne, ne tą, broluži! Ką gi tu amžinai vis iš augščiausių, tartum kokis proletaras!" Toliau tas pirklys kalba apie pauperizmą ir viršprotiškumą. Suprantam, tai pajuokimas iš pirklio pusės. Čia Gogolis rašo apie proletarus, kurie vis "augščiau ir augščiau, virš savo kilmės." O pirmoje dalyje savo "Mirusių Dūšiose," Gogolis visai nemini nei proletarus, nei kitus dalykus jau buvusius tais laikais socialistų svajotojų literatūroje.

Ne tik Čižikovas, bet ir visi kiti didvyriai "Mirusių Dūšių,"—tai pirmoje vietoje *pelnytojai, privatinės nuosavybės valdytojai, trokštanti pelnų.* Ne tiktai mirusių karalystė baudžiavos laikų, bet ir visi gyvi, buržuazinė visuomenė, trokštanti pelnų, yra Gogolio išjuokta veikale "Mirusių Dūšios." Gogolis pasmerkė ricierius pelnų jų drabužiuose, kurie jau rodėsi, o ne feodalus—ponus (ponams tenka kuo mažiausiai); jis pajuokia buržuaziją, jos pusę. Ir tai reiškė, kad Čičikovai, Sobakevičiai, Korobočki priguli ne vien feodalams, gyvenusiems baudžiavos gadynėje, kad neišvengiamai jie bus visose gadynėse, paremtose ant pelno, todel kad pelnas, privatinė nuosavybė—"yra viso ko kaltė".

Tą gerai suprato ir patsai Gogolis. Iš čia išplaukia jo ir didelis nusiminimas del to, ką jis padarė rusų literatūroje. Pirmoji dalis veikalo "Mirusių Dūšios" buvo sugalvota, kaip įžanga į platų moralį-pamokinantį romaną, su atatinkamais didvyriais. Tai buvo socialis užsakymas viešpataujančios klasės, su kuria Gogolis ir nesirengė nutraukti. Ir visus savo gabumus panaudojo Gogolis, būtent tam, kad atvaizdavus savo poziciją apie pelnytojus. Antroj dalyj visuomenės gelbėtojais išstoja kaip tik pelnytojai: pirklys—Murazov, kulokas —dvarponis — Kostanžaglo. "Milionieriui nėra reikalo naudotis neteisybe," teisina buržuaziją.

Antrą dalį "Mirusių Dūšios" negalėjo užbaigti,—visai ne todel, kad pas Gogolį nebuvo įsitikinimo naujoje tiesoje, ne todel, kad į jį paveikė žiaurus caristų sprendimas prieš Belinskį. Jis net tris kartus sudegino savo parašytą rankraštį. Realizmas pirmos dalies "Mirusių Dūšios", realizmas veikalo "Revizorius," tai nebuvo pripuolamas dalykas. Niekados pirmiau formalizmas nebuvo taip sumuštas, kaip dramatiškais Gogolio pavyzdžiais. Realizmas buvo forma kritikos prieš esamą tvarką iš to taško, atmetant ją. Negalima buvo realistiškai parašyti išgyrimus pelnytojams. Nebuvo buržuazijoje tokių didvyrių, buvo tiktai nauji Čičikovai, Sobakevičiai. Realistinė Gogolio plunksna atsisakė jiems tarnauti ir vėlesnis jo vergavimas ir reakcinišKumas, "Susirašinėjimas su prieteliais," tai ir buvo paties Gogolio teisinga saužudystė. Iš visų liepsnų, kuriose degė žmonijos istorijoje, literatūra tik viena liepsna pateisinama, kurioje Gogolis sudegino savo veikalo "Mirusių Dūšios" antrą dalį. Realizmas negalėjo pakęsti melą. (Daugiau bus)

Pakilkie

Pakilkie stipri audra
Iš gilių tamsybių
Su skaisčia žydra,
Pilna griausmingų galybių...

Trokštančią tikros liuosybės
Darbo liaudį—žmoniją,
Veskie iš tamsybių
Į naują draugiją...

Tedega skaisti šviesybė
Amžinai, ji pirmoji,
Težydi vargui liuosybė,
Džiaugsis liaudis pavergtoji.

Mes netrokštam kraujo,
Kaip ponai-vanagai,
Tik rėdo naujo...
Šalin kruvini nagai!...

Jums auksas ir turtas,
Mūs krauju dabintas.
O mums?—karas sukurtas!...
Neb'kęs proletaras pamintas...

Trečias garsas nūnai plinta
Po kaimus ir miestus,
Nes aušra jau švinta,
Žadindama vargo apsėstus...

Negi amžius kantriai kentėsim
Tam turčių purvyne,
Ir niekad plačiai nepraregėsim,
Kad jie kuria naują skerdynę...

Kuršėnų Studentas.

IV-17-34.

Menininkų Trečias Apskritys ir Jo Veikimas; Dainų Diena, Spartakijada ir Delegatas

Šiuomi pranešame, kad šią vasarą Proletmeno Sąjungos Trečias Apskritys rengia Dainų Dieną sekmadienį, 3-čią dieną birželio, Vaičionio Parke, Cranford, N. J.

Atskirų užkvietimų mūsų chorams ir kitoms grupėms, kurios gyvuoja apskričio ribose,—nesiuntinėsime, remiantis tuomi, kad jo vienetų yra pareiga dalyvauti minimam parengime ir atlikti savo užduotį, pagal geriausią išgalę.

Tokiu būdu, mūsų chorai turi rimtai rengtis prie Dainų Dienos, idant atsilankiusiems rėmėjams davus gerą dainų programą ir šiaip draugišką smagumą, kad Dainų Diena būtų linksma ir pasekminga.

Dainų Diena prasidės 10 valandą ryte. Tad draugai, ypatingai kreipiuosi prie choristų, sportininkų ir kitų,—šeštadienio vakare nesidaužykite, kur nereikia, bet pailsėkite, išmiegokite ir pribūkite laiku į parengimo vietą.

Atsiminkite, kad ir ant jūs kojų pirštų yra tiek pat užtrinų, kaip kad ir ant brooklyniečių ir ankstyvam ryte pabraidžioti rasoje,—nėra jau taip bloga. Paklauskite savo kaimyno, Dr. Kaškiaučiaus, o esu tikras, jog jis jums pasakys,—kad tas yra net labai sveika. Tad visi pribūkite laiku pradėt pikniką.

SPARTAKIJADA

Apskričio metinė konferencija nutarė ir pavedė jo komitetui surasti vietą ir surengti spartakijadą. Šitas tarimas buvo svarstytas ir menininkų Centro Biuro praplėstam posėdyj, kuriame veik diduma kalbėjo, jog reikia turėti spartakijadą dviejų dienų. Vieną dieną duoti vaidinimus ir sportą, bei gerus grupinius šokius, o kitą dieną—muzikalę programą.

Galutiną sprendimą padarė Apskričio Komitetas, laikytam posėdyj, Elizabethe,—laikyti dviejų dienų spartakijadą Newarke, kada nors pabaigoje lapkričio mėnesio.

Programa nustatyta šitokia: Elizabetho jaunuoliams pavesta susimokinti kokį sporto gabalėlį, kuris būtų galima atlikti ant steičiaus; Newarko jaunuoliams priruošti veikaliuką anglų kalboje; Great Necko jaunuoliams susimokinti kokį tinkamą šokį. (Čia nėra reikalo turėti didelę šokikų grupę. Trijų-keturių porų užtenka, bile bus gerai susimokinę ir atliks mūsų scenoje naują programos dalį.) Gi Aido Choro Dramos Grupei, kuri susideda daugiau iš suaugusių—prirengti veikalą lietuvių kalboje.

Savaimi aišku—veikalai neturi būti ilgi, nes jie užimtų daug laiko, o programai skiriama daugiausia 3 valandos ir pusė. Tai tokia programa šeštadienio vakarui. Gi sekmadienio vakaro programa bus grynai koncertinė.

Nors laiko dar yra pakankamai, tačiaus šiuos uždavinius mūsų menininkų grupės privalo turėti atmintyje ir prie to tinkamai rengtis. Nes šitas parengimas nebus paprastas "šiurum-burum," bet parodymas proletarinės dailės mūsų apskrityje. Prie jos privalome rūpestingai prisirengti visi!

DELEGATO RINKIMO KLAUSIMAS

Mes jau žinome, kad Proletmeno Sąjungos CB sekretorius paskelbė menininkų suvažiavimą, kuris įvyks Detroite, birželio mėnesyj. Mūsų chorai ir kitos grupės finansiškai silpni, atskirai nuo savęs negalės siųsti delegatus, o palikti visą New Yorko apielinkę suvažiavime be jokios atstovybės,—būtų lyg ir negražu.

Tad ar nebūtų gerai, kad apskričio sekretorius "kvšteltų" visiems po laiškutį ir sušauktų komiteto posėdį tuomi klausimu? O gal paliksime jį išspręsti, kaip sueisime visi Dainų Dienoje? Ką manote, draugai?

J. N., Apskričio Pirmininkas.

Drg. K. Menkeliuniutės Padėkos Žodis

Visų pirmiausia tariu padėkos žodį chicagiečiams artistams, kurie dalyvavo mano koncerto programos išpildyme. Reiškiu daug padėkos draugams bei draugėms, kurie darbavosi surengime ir laike mano koncerto. Brangūs draugai ir draugės, aš nerandu tinkamų žodžių, kuriais galėčia jums išreikšti tą padėką. Aš nepamiršiu niekuomet tą jūsų, chicagiečiai, simpatiją, entuziazmą ir draugiškumą.

Taip pat negaliu praleisti neparašius ispūdžius viso šio mano maršruto. Man tekdavo ir pirmiaus važinėti su maršrutais po kolonijas, bet, reikia pasakyti, kad tokio maršruto, kaip kad šis dar neturėjau. O gal ir tai prisidėjo prie to, kad jau per ilgą laiką nebuvau lankiusis kolonijose su koncertais. Aš pati jau buvau pasiilgusi senų savo draugų bei draugių kolonijose ir tos publikos. O gal ir jie manęs buvo pasiilgę, tai ir susidarė toks didelis entuziazmas ir įspūdis.

O kas dar mane labiau nustebina, tai pamatymas tokius didelius būrius jaunuomenės veik kožnoje kolonijoje. Kur tik važinėjau, visur teko matyti didžiausius mišrius chorus. Juose jau priklauso dideli būriai Amerikoj gimusio ir augusio jaunimo.

Pas jaunimą yra labai daug geros medžiagos. Daugelis jų turi gerus balsus ir ateityje galima sulaukti, jei jie lavinsis, gerų solistų.

Be to, reikia pasakyti, kad tų jaunolių chorai, jų darbininkiškos dainos skamba labai gerai. Jie sužavi kiekvieną, kuris tiktai klausosi tų darbininkiškų dainų.

Keturi metai laiko atgal, prieš mano važiavimą į Italiją, tie vaikinai ir mergaitės buvo dar tik po 13-14 metų. Dabar jie nustebino mano akis, kuomet pamačiau juos didelius vyrus ir merginas. Ir šis jaunimas jau veikia. Kaip teko su jais išsikalbėti, tai jie ne tik choruose dainuoja, bet priklauso ir kitose darbininkų organizacijose. Ir veikia tose organizacijose. Jie, jaunuoliai, permato kokia ateitis juos laukia. Todel jie ir pasirengę kovoti už savo klasės reikalus ir prieš išnaudotojus.

Aš reiškiu pagarbos žodį jų tėvams, kurie savo vaikus taip darbininkiškai išauklėjo ir pritraukė prie lietuviško ir tarptautiško darbininkų judėjimo.

Dar noriu grįšti prie didžiulės Chicagos. Dabartiniu sykiu reikia tarti keletą žodžių apie jų Kanklių Chorą. Na, ir jei nepasakyčia teisybę, tai tikrai jausčiasi labai daug "sugriešijus." Na, bet į griekus aš netikiu, tai ir pasakysiu. Daug chorų esu girdėjusi ir mačiusi dainuojant. Galima pasididžiuoti Brooklyno Aido Choru, kuomet jį vadovavo d. Žukas, o ypatingai draugė B. Šalinaitė. Jinai pilna energijos ir darbininkiškos dvasios. Ji sumokina chorus labai gyvai, interesingai ir žavėjančiai.

Bet reikia pasakyti, kad Chicagos didžiulis Kanklių Choras viršina visus lietuvių chorus Amerikoj. Teisingai reikia pasakyti, tai Kanklių Choras yra geriausias visoj Amerikoj lietuvių choras. Jame priklauso tokių gerų balsų, kad reikia tiesiog stebėtis. Draugas A Kvedaras yra vienas "staravierčikas" iš visų Amerikos chorvedžių-mokytojų. Jam niekas nedrįs kirsti į akį. Jisai gerai žino ne tik kaip reikia energingai ir artistiškai chorus mokinti ir vesti, bet palaiko ir gerą discipliną. O chorams geriausia medicina mokinimuisi, tai disciplina.

Kitas geras pliusas pas kankliečius Chicagoje, kad jie turi būrį draugų bei draugių, kurie gerai veikia ir darbuojasi delei choro. O tas labai daug reiškia. Dar kalbant apie mokytojus, kodel d. A. Kvedaras labai sekmingas, tai kad jisai yra sykiu geras *artistas ir solistas.* Iš jo dainininkas yra su labai gerų balsu.

Kuomet man reikėdavo dainuoti duetus su kitais dainininkais, tai dažnai man reikia prilaikyti balsas. Bet dainuojant su draugu Kvedaru mano koncerte, galėjau leisti savo balsą pilnai, nes ir draugo Kvedaro balsas atsakė tokiam augštumui.

Dabar, draugai ir draugės, aš noriu jus paraginti, kad dar geriau ir energingiau jūs organizuotumėt chorus ir juos stiprintumėt. Tegul dainuoja visuose mūsų darbininkiškuose parengimuose ir sujudina, sužadina darbininkų širdis ir energiją kovon. Mūsų darbininkiški chorai plečia mūsų dailę, chorai auklėja dainininkus ir solistus. Chore yra gera proga pradėti auklėti savo talentą.

Ir aš pradėjau dainuoti ir lavintis mūsų didžiuliam Brooklyno Aido Chore. Jame dainuodama išmėginau savo talentą. Pirmiausia pradėjau dainuoti duetus su savo gera drauge Ona Juodaičiute. Tame ir gimė pas mane energija ir nenuilstantis pasišventimas. Taip aš išsivysčiau į dainininkę, kokia dabar aš esu.

Aš mylėjau chorą, jame prigulėjau ilgą laiką, veik kol išvažiavau į Italiją. Tad ir dabar aš simpatizuoju chorams ir matau labai didelį reikalą juos palaikyti mūsų tarpe. Todel aš ir kitus darbininkus raginu organizuoti chorus, veikti juose ir auklėti darbininkų dailę. Choruose gali prigulėti seni ir jauni.

Delei chorų palaikymo, tai gal mažose kolonijose yra kiek apsileidimo. Kaip kur draugai bei draugės išsikalbinėja, kad jau jie sulaukę 35-40 metų, tai perseni chore dainuoti. O aš pasakyčia, kad ir 60 metų, tai nėra perseni dainuoti. Kiti skundžiasi, kad jiem toli. Sako, kad reikia važinėti į praktikas ir tai ima apie 20 minutų laiko. Tačiaus tie draugai turėtų žinoti, kad didmiesčiuose ima po tris ketvirtadalius val. ir visą valandą važiuoti į praktikas, o darbininkai važinėja ir dalyvauja.

Dar kiti skundžiasi, kad mažose kolonijose nėra mokytojų. Bet jei tikrai pasiteirausime, tai pamatysime, kad kiekvienoje kolonijoj yra jaunuolių, kurie jau pralavinti muzikoj. Tai kodel jiem neduoti pradėti choras mokinti? Tad galima apeiti ir šią kliutį. Tik reikia padirbėti, reikia veikti ir organizuoti ir palakyt choras.

Čia labai aš norėčia subarti tai draugus rochesteriečius. Net nustebau, kuomet jie man pasakė, kad jų choras veik visai pakriko. O dar reikia pasakyti, kad jie ir finansų turi. Tik stoka energijos. Kaip girdėjau, tai yra gerų ir balsų. Tik reikia pradėti atgaivinti choras. Manau, kad draugai rochesteriečiai tai turėtų gerai pasvarstyti ir atgaivinti savo chorą. Tuomet jūs turėsite didžiausią smagumą ir pasilinksminimą su choru.

Dabar jau prie pabaigos. Tai dar kartą noriu širdingai išreikšti kolonijų draugams bei draugėms už draugišką jūsų atsinešimą laike mano šio maršruto, už jūsų simpatiją ir draugiškumą, kurį man reiškėte asmeniškai ir visuomeniniai. Tie geri įspūdžiai pas mane pasilieka ant visados. Tie geri nuotikiai ir pasisekimai sukėlė manyje dar didesnę ugnį ir energiją pasišvęsti delei darbo žmonijos.

Draugės ir draugai, aš jums visiems linkiu neišsemiamus šaltinius energijos nenuilstančiai darbuotis delei sutraukimo visų vargdienių darbininkų prie galutino susipratimo.

Pasilieku ant visados jūsų draugė,

Konstancija Menkeliuniutė.

Jau Pavasaris Atėjo

Ve, gamta jau pakitėjo:
Sniegas, ledas jau sunyko,
Ir vanduo, ką tvindė lanką,
Jau nuslūgo, jau nubėgo.

Jau nubėgo vandens sriovės
Į platybę okeano,
Saulei žemę pabučiavus,
Jau nauja gyvybė rodos.

Niurios lankos, tamsūs gojai
Želmeniją naują skleidžia,
Džiaugsmo bangos oru dvelkia,—
Jau pavasaris atėjo!

* * *

Džiaugsmo bangos nors ir dvelkia,
Kad pavasaris atėjo,
Bet jėga mūs klasės priešo,
Mums neleidžia pasidžiaugti.

Kas tik gero—mums užginta,
Klasės priešas viską valdo.
Mums jis skiria vien tik bristi
Skurdo pelkę nematuotą.

Kįla klausimas mumyse:
Kaip ilgai gi mes kentėsim?
Veržias kerštas iš krūtinių,
Ei, pavasarį sau ruoškim!

Ve, gamta jau pakitėjo.
Džiaugsmo bangos oru dvelkia.
Na, ir mes, jėgas sujungę,
Galim santvarką pakeisti!

St. Jasilionis.

1934.

Meniškos Nuotrupos

SKLOKININKAI GAVO Į AKĮ CHICAGOJE

Mūsų menininkams kibo į akį pruseikiniai sklokininkai. Jie rengė tą pačią dieną savo parengimėlį, kad pakenkus mūsiškiam Kanklių Chorui, kuris vaidino operetę "Kornevilio Varpai."

Na, ir rezultatai: Mūsų choras turėjo geriausias pasekmes. Turėjo virš tūkstančio publikos, o sklokininkai—apie 300. Tai reiškia, kad šis parengimas davė sklokai tiesiai į akį. O Pruseika—giriasi "visu svietu."

(Tąsa 5-tam pusl.)

Iš Laisvės Choro Veikimo

HARTFORD, Conn. — Laisvės Choras laikė savo susirinkimą balandžio 19 d. Susirinkimą vedė organizatorė, kuri parodė, kad ir mes veikiame. Susirinkimas buvo geras, narių atsilankė gana skaitlingai.

Šiame susirinkime du nauji nariai prisirašė prie choro ir du sugrįžo, kurie buvo pasitraukę. Tai parodo, kad mūsų choras kyla. Paskiaus pranešta, kad iš pereito parengimo pelno liko virš $47.00.

Susirinkime skaityta laiškas nuo LDS delei bedarbių apdraudos. Paskiaus delei K. Partijos lapelių choro nariai sukėlė daugiau kaip 3 dol. Trys davė po dolerį.

Buvo šiame susirinkime rinkta darbininkai delei parengimo, kuris įvyko balandžio 21 dieną. Parengimas ir šis pasisekė. Liks keletas dolerių pelno.

MOKINSIS VEIKALĄ "MOTERIS GATVĖJE"

Kitas dalykas iš gerų tarimų, tai choras nutarė mokintis veikalą "Moteris Gatvėje" ir tam tikslui jau išrinko komisiją. Komisija pradės darbą dabar, kad galėjus rudeniui atėjus vaidinti.

Tai reiškia, kad Hartfordo choras veikia gerai ir žengia pirmyn. Narių turi nemažai, pamokas lanko gerai. Choro organizatorė jauna, bet drąsi ir veikia gerai.

Choras niekuomet neatsisako dainuoti parengimuose. Jisai dalyvauja visur. Todel ir 3-čias Apskritys chorui išreiškia padėką už dainavimą ir dalyvavimą parengime.

N. H.

PHILADELPHIA, PA.

(Tąsa iš 2-ro pusl.)

tienę $4.50. Pasveikinimais priduota nuo šių draugų:

J. Rainis $1.00, L. Schulzbauk $1.00, ALDLD 10-tos kp. $1.00.

Sukelta laimėjimo knygutėmis $5.70.

Daiktais aukavo šie draugai ir draugės:

E. Misikonis, O. Misikonienė, V. Birbilienė, Strepeikienė, Laurinaitienė, Turcikai, N. Griciunienė, M. Rainienė, Ribikauskai, Kačinskas, V. Dijokienė, Rudavičiai, K. Petralo, K. Poškai, O. Juknienė, B. Petronis, L. Pečkūnas, M. Varčiulienė, A. Morkūnienė, O. Kemiežienė, J. M. Špokai, R. Samulionis, O. Peikienė, A. Pušinskas, J. Daugaveckienė, W. Skarb., T. W. Jackevičiai, A. Kupčiunas, P. P. Baranauskai, Bakšys, W. Dapkūnas, A. Keršianskas, M. Ramanauskienė, Urlakienė, E. Mulakiutė, S. Rubin, Sdonius, A. Urbonas, A. Papeluckas, J. A. Žėkas, A. Daugirdas.

Priskaitant maistą del politinių kalinių, gautą per lietuvių skyrių, likosi sukelta $86.

Nebūtų galima būvę sukelti tokią sumą pinigų, jeigu ne drg. Valančių didelės pastangos, kurie paaukavo daug laiko ir su mašina važinėjo.

Komisija visiems aukavusiem, draugam ir draugėm, taria varde politinių kalinių gynimo širdingai ačiu ir kviečiame draugus remti darbininkų kovas ir ant toliaus.

Bazaro Komisija:
P. Valantienė,
A. Papeluckas
ir
B. Ramanauskienė.

Ispanija Užgrobą Ifni

Ispanijos valdžia praneša, kad atkariavo nuo **maurų** visą Ifni sritį vakariniame Afrikos pakraštyje. **Tai** plotas turtingas svarbiomis kasyklomis.

Amerikos Darbo Federacijos Vadai Streiklaužių Rolėj; Jie Siūlosi Kompanijoms Agentauti ir Kovoti prieš Industrinę uniją; Darbininkai Gerai Laikosi

Gengsteriai Desperacijoj—Jie Užpuolė Draugą Fordą ir Apdaužė. A.D.F. Vadai Bando Pasilaikyti Su Mušeikomis. Gazo Darbininkai Atmetė Majoro Ultimatumą; Darbininkų Ūpas Yra Geras

CLEVELAND, Ohio. — 27 d. bal. čia išėjo aikštėn ADF vadų bjaurus pasikėsinimas bosams padėti sulaužyti Chase Brass & Copper Ko. darbininkų streiką, kurį veda Plieno Darbininkų Industrinė Unija. "Cleveland Plain Dealer" šios dienos laidoj paduoda, kad ADF vadas, James P. McWeeny jau kelintą dieną slaptai vedęs derybas su Kompanijos atstovais, kaip geriaus pakrikdžius šį streiką ir darbininkus ištraukus iš Plieno Darbininkų Industrinės Unijos ir suvarius su bosų pagelba į ADF.

Ten štai kas pasakoma: "Jeigu streikieriai **nusitars dėtis** prie ADF, tuomet jiems reikės **pirma sugrįžti į darbą** todel, kad ADF negali paimti streiką vesti, iššauktą kitos organizacijos. Procedūra A. F. of L. naujos unijos, tai pirma pradėti derybas su Kompanijos įgaliotiniais. Tik tuomet vėl darbininkus išvesti į streiką, jei arbitracija nenusisektų."

Matote, kuomet Kompanija su policijos ir teisėjo Baer injunction pagelba negali sulaužyti darbininkų streiko, tuomet bosams pagelbon pribūna ADF vadai, McWeeny ir jam panašūs. Jie sutinka padėti darbdaviams darbininkus suvaryti darban; jie sutinka atlikti streiklaužio rolę. O taip sugrąžinus darbininkus ir užvedus "derybas", lengva tada bus bosams su ADF vadų pagelba išsijoti tuos darbininkus, kurie pažįsta išdavikų darbus. Tokie darbininkai yra nepageidaujami, kaip bosams, taip ir ADF. streiklaužiškiems vadams.

Tas pats McWeeny ir jo leitenantai pereitą rudenį buvo pardavę White Motor Ko. darbininkus Roosevelto "arbitracijai" ir Labor Boardui. Bet čia, dėka kairiajam darbininkų sparnui, p. McWeeny buvo pastumtas į šalį, o jo vieton pastatyta komitetas iš 39 eilinių narių. Tas komitetas laimėjo algų pakėlimą į 24 valandas. Tas pats p. McWeeny atėjo White Motor bosams pagelbon, kuomet šios kompanijos darbininkai buvo pradedą organizuotis į Neprigulmingą Auto Uniją. Su bosų pagelba jam pasisekė darbininkus suvaryti į Federalę Uniją. Bet darbininkai greit patyrė ADF vadų tikslus. Jie pastatė platų iš eilinių narių komitetą, o McWeeny liepė pasitraukti.

Todel Chase Brass & Copper Ko. darbininkai turi žinoti, kas yra per paukštis tas p. McWeeny. Jie taip ir padarė. Šiandien nutarė pastatyti pikietą prie Euclid Village policijos stoties, kuri saugo streiklaužių mašinas, o savomis suveža juos į šapą. Taipgi padidinti masinį pikietą. Subatoj laikyti masinę demonstraciją prie dirbtuvės ir policijos stoties.

Fisher Body Ko. darbininkai privertė pardavikus vadus pasisakyti už streiką savo sukilimu prieš Roosevelto "Rotten Deal" pareiškimą del automobilių industrijos darbininkų. Bosų agentai pp. McWeeny, Maley ir kiti, pajutę darbininkų kovingą ūpą, pasisakė, kad ir jie už streiką, kuomet visi darbininkai, 22 d. balandž., su sugniaužtomis kumštimis šaukė: "strike!"

Darbininkai išsiliejo masiniai į pikieto eiles. Sustabdė visą judėjimą. Visas darbas sustabdyta. Niekas į dirbtuvę negali įeiti. Net ir šimtai policijos liko bejėgiai. Tokis masių veikimas baimės daugiau darė ADF vadams, kaip p. Fisherui. Ypač, kuomet Judos grašiai jau buvo išleisti už darbininkų pardavystę. Pasitarę su bosais ir policija, atgabeno būrius gengsterių prieš komunistus. Tarp. Darb. Apsigynimo lapelių dalintojai buvo apstumdyti ir atiduoti policijai. ADF vadai vadovavo apsaugojime Fisher Body Ko. darbininkų nuo bolševikų agitacijos.

Utarninke, 24 d. bal. I. O. Fordui tik einant E. 141 gatve, iš Clair gengsteriai jį užpuolę sumušė. Draugas Ford čia nebuvo atėjęs prakalbų sakyti, nei lapelių dalinti. Bet ADF vadams jis buvo labiau pavojingesnis, negu sudėjus visus Amerikos bosus krūvon. Jie, mat, bijo, kad draugas Ford nepasakytų Fisher Body Ko. darbininkams: Reikalaukite, kad bent iš 100 narių komitetas jūsų reikalus atstovautų, o ne 7 vadai slaptai vestų derybas su bosais. Draugas Ford yra žinomas daugeliui šios dirbtuvės darbininkų. Jis yra dirbęs šioje dirbtuvėje. Jis yra pasakęs daug prakalbų prie šios dirbtuvės. Štai kodėl ADF vadai sumušė draugą Fordą.

Šią žinią rašant, ADF vadai, susitarę su Fisher Body Ko. bosais, nutarė ištraukti masinį pikietą. Esą, "policija sutikus išsitraukti, jei masinis pikietas pasitrauks ir jeigu tvarkos ardytojų komunistų neprisileisite." Taip skelbia bosų spauda. Bet darbininkai, manoma, pasipriešins tokiems savo vadų žygiams. Pora paskutinių dienų pikietas buvo mažesnis. Tai dėka ADF ir bosų agentų darbui. Jie sako, kad viskas gerai, tik reikia klausyti vadų. Ant pikieto tas tegali eiti, kam paliepta.

Šiandien, kuomet pikietas sumažėjęs, ADF vadai jaučiasi liuosesni. Čia jau pastota kelias bolševikų propagandai. "Spark Plug" ant gengsterių mažai ką paveiks--taip mano p. McWeeny ir Moley. Simpati zatoriai ir kariojo sparno darbininkai turime kelti aikštėn šitą paradvystę. Pikietas turi būt masinis be pertraukos. Taipgi reikalaukime masinio komiteto perstatyti mūsų pusę!

(Bus Daugiau)

TIKRAS BIČIŲ MEDUS

"Laisvės" įstaigoje galite gauti tikro bičių medaus. Esate girdėję Dr. Kaškiaučiaus patarimus kaip naudinga sveikatai yra valgyti bičių medų. Tad vietoj cukraus naudokite medų.

Tikro Bičių Medaus

Kainos gana žemos:
Kvorta 75c ir galionas $2.50

Tuojaus kreipkitės į "Laisvės" ofisą ir gausite medaus tiek, kiek tik norėsite.

Į kitus miestus nesiunčiame. Todel nesiųskite pinigų ir nereikalaukite prisiųsti.

Nepasivėluok užsimokėti 1934 m literatūros, politikos ir visuomenės mokslų mėnesinį žurnalą

"PRIEKALAS"

1934 M. "PRIEKALAS" toliau rūpinsis lietuvių sovietinės ir proletarinės literatūros kėlimu, SSRS socialistinės statybos, kapitalistinių šalių gyvenimo ir revoliucinės darbininkų ir darbo valstiečių kovos nušvietimu, aktingai dalyvaus kovingo proletariz.o ginklo - marksizmo-leninizmo populiarizavime ir kovoje už šio mokslo išlaikymą lietuvių komunistinėj literatūroj.

Dailiosios literatūros srityj 1934 m. "Priekalas" talpins eiles, apysakas, vaizdelius, lietuvių scenos aprūpinimui duos savo skilityse revoliucinių SSRS dainų vertimų, originalių ir verstinių scenos veikalų. 1934 m. "PRIEKALAS" dar daugiau, kaip ligšiol, kreips domės į SSRS sovietinės literatūros ir kultūrinės revoliucijos nušvietimą, geresniųjų Sovietų rašytojų raštų talpinimą.

1934 m. "PRIEKALAS" eis 4 spaudos lankų—didumo. Kaina Amerikoj ir kitose užsienio valstybėse metams tiktai 1 doleris, pusei metų — 50 centų.

Išsirašyti "Priekalą" galima "Pr." redakcijos adresu:

Moskva. Nikolskaja N. 7. Izd-vo Inostronich rabočich v SSRS, red.

"PRIEKALAS"

Galima taip pat išsirašyti per "Laisvę"

Diržas ir Saktis Davė Našlei $77,000

Philadelphia, Pa. — Mutual Life Insurance kompanija nenorėjo našlei E. B. Sayre'ienei išmokėti $77,000 apdraudos po jos dingusiam vyrui. Tūlos jo kūno dalys buvo išgriebtos iš upės, sykiu ir diržas su brangia sakčia. Kompanijos advokatai teisme ginčijo, kad neįrodyta, jog tos kūno dalys priklausė velioniui; bet diržas įtikino teisėjus, kurie ir priteisė, kad kompanija turi išmokėti našlei minimą sumą.

Chinijos Raud. Armija Užėmė dar Vieną Miestą

Shanghai.—Trečioji Chinų Sovietų Raudonoji Armija sumušė dvi fašistines Chiang Kai-sheko divizijas, užėmė Kuihua miestą, atėmė 8,000 šautuvų ir 10 didelių kanuolių.

N. Y. Nemoka Inžinieriams Algų

New York. — Jau nuo vasario 15 d. 208 miesto inžinierių negauna algos; daugeliui grėsia išmetimas iš kambarių del neužsimokėjimo.

Japonai Nepaiso Amerikos Perspėjimo

Japonijos užsienio reikalų ministerija visai nieko neatsako į Jungtinių Valstijų persergėjimą, kad Japonai neturi teisės šeimininkauti Chinijoj.

PRANESIMAI IŠ KITUR

GREAT NECK, N. Y.

Pirmyn Choras su ALDLD 72 kp. bendrai rengia koncertą ir šokius, kurie įvyks 5-tą dieną gegužės, M. ir H. Sobenkų svetainėj, 87-89 Steamboat Rd. Great Neck. Aido Choras iš Brooklyno išpildys programą; taipgi bus daug gerų solistų, ir mūs Choras Pirmyn taipgi dalyvaus. Grubio orkestra griež del šokikų. Visi dalyvaukite ir praleiskite linksmai vakarą. Įžanga 40 centų, vaikams 15 centų.

Rengėjai.
(104-106)

SCRANTON, PA.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 82 kuopos susirinkimas įvyks 6 d. gegužės kaip 9:30 ryte, pas Indriulį, po num. 1321 N. Main; Kriaučiaus šapoje. (Bulls head). Visi nariai atsilankykite, nes bus svarbių aptarimų ir atsiveskite po naują narį.

Sekr. J. Norkus.
(104-105)

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphia Radio Lyga rengia balių 5-tą dieną gegužės, kuris atsibus Broadwood Hotel, Broad and Wood St., 7:30 val. vakare.

Šis parengimas yra surengtas del to tikslo, kad palaikius lietuviškus programus. Todel visi turėtų dalyvauti ir paremti šį mūsų didelį sumanymą ir darbą.

(104-105)

CLEVELAND, OHIO

ALDLD 57-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks pėtnyčioj, gegužės (May) 4 d., 1934, kaip 7:30 val. vakare, Kliubo svetainėj, 4015 East 141 St., Corlett.

Draugai ir draugės, malonėkite atsilankyti į šį susirinkimą, nes turėsime nemažai naujų tarimų; kadangi ateina pusmetis, reikės rinkti naujos revizijos del sutvarkymo kuopos finansų ir kiek kas gavote naujų narių ir naujų skaitytojų mūsų laikraščiams.

Kuop. Korespondentas.
(104-105)

CLEVELAND, OHIO

(Collinwood) ALDLD 190 kp. rengia vakarėlį-šokius, subatoj, gegužės 5 d., Collinwood Workers Center svetainėj, 1022 Ivanhoe Rd. (prieš Collinwood High School). Bus gera muzika šokiams taipgi gardūs gėrimai ir užkandžiai. Kviečiami visi dalyvauti ir praleiskite smagiai-linksmai vakarą; pradžia 6 val. vak. Įžanga tik 15 centų ypatai.

Rengėjai.
(104-105)

HUDSON, MASS.

T.D.A. rengia šokius, kurie įvyks 5-tą dieną gegužės, 8 val. vakare, 17 School St. Kliubo Name, bus gera orkestra del šokių; visi dalyvaukite ir praleiskite linksmai vakarą.

Tam pat name 6 dieną gegužės įvyks svarbios prakalbos paminėjimui gegužinės šventės. Kalbės drg. J. M. Karsonas. Prakalbos prasidės 3:30 val. po pietų. Visi dalyvaukite, nes tai bus labai svarbios.

Koresp. J. Yeskevich.
(104-105)

BRIDGEPORT, CONN.

L.D.S. 74 kp. rengia smagų balių su įvairiais pamarginimais. Įvyks 5-tą dieną gegužės, Lietuvių Jaunų Vyrų svetainėje, 407 Lafayette St. 7:30 val. vakare, įžanga 25 centai.

Draugai ir draugės, dalyvaukite ir atsiveskite draugus ir visus pašalinius; visi būsite užganėdinti, nes bus laimėjimai G. E. Waffle Iron ir Electric Sandwich Toaster. Jaunuolių orkestra palinksmins visus.

Rengėjai.
(104-105)

NEWARK, N. J.

T.D.A. kp. susirinkimas įvyks 4-tą dieną gegužės, 8 val. vakare, Lietuvių svetainėj, 180 New York Ave.

Visi nariai malonėkite dalyvauti. Ateidami atsineškite savo narines knygutes, taipgi atsiveskite ir naujų narių.

Sekr. K. J.
(104-105)

GARDNER, MASS.

ALDLD 53 kp. susirinkimas įvyks penktadienį, 4-tą dieną gegužės, Lietuvių Kliube, 205 Main Str.

Visi dalyvaukite, nes bus svarbus susirinkimas, ir taipgi turime žurnalą Šviesą, tai reikės išdalint visiems.

Sekr. A. Slekis.
(104-105)

TORONTO ONTARIO, CANADA

A.L.D.L.D. 162-ros kuopos narių susirinkimas įvyks gegužės 6 dieną, 2-rą valandą po pietų, 382 Queen Str. W. Visi nariai kviečiami būtinai patys dalyvauti ir atsivesti naujų narių prirašymui. Taipgi atsiimkite žurnalą "Šviesą".

Valdyba.
(105-106)

LAWRENCE, MASS.

ALDLD 37 kp. įvyks susirinkimas 3-čią dieną gegužės, 7 val. vakare, L. U. Kliube, 41 Berkely St.

Visi nariai malonėkite dalyvauti laiku ir visi dalyvaukite, nes turim daug svarbių ir senai užvilktų darbų, kuriuos reikia neatbūtinai užbaigti. Taipgi reikia mobilizuotis į Laisvės pikniką, kuris įvyks 4-tą dieną liepos.

Sekr. S. Penkauskas.
(103-104)

HAMTRAMCK, MICH.

ALDLD 188 kp. susirinkimas įvyks 4-tą dieną gegužės, 7:30 val. vakare, 1014 Yemans svetainėje.

Draugai ir draugės atsilankykite visi laiku, nes turim daug svarbių dalykų aptart, taipgi atsiveskite naujų narių.

Fin. Rašt.
(103-104)

Luckies visuomet visais atžvilgiais yra malonūs jūsų gerklei

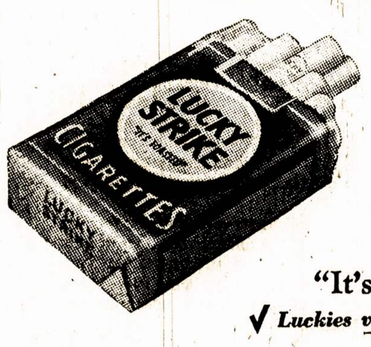

taip apvalūs, taip kieti, taip pilnai prikimšti—be liuosų galų—štai kodėl, jūs atrasite, Luckies neišdžiūsta

Mes mėgstame papasakoti apie puikesnį tabaką Luckies—rinktiniausį turkišką ir naminį, ir tiktai lengvus, švarius vidurinius lapus—jie turi geresnį skonį—be to. "It's toasted"—del garklės apsaugos. Bet mes lygiai taip pat didžiuojamės ir kaip Luckies yra padaromi. Jie yra taip apvalūs ir kieti, taip laisvi nuo liuosų galų. Štai kodėl Luckies užsilaiko gerai—kodėl, jūs atrasite, Luckies neišdžiūsta—*tai svarbus dėsnis kiekvienam rūkytojui.* Luckies visuomet—visais atžvilgiais!—yra malonūs jūsų gerklei.

"It's toasted"

✓ *Luckies visuomet yra malonūs jūsų gerklei*

Tiktai Viduriniai Lapai—Šie Yra Lengviausi Lapai — The Cream of the Crop — *Jie Turi Geresnį Skonį*

Copyright, 1934, The American Tobacco Company.

MENO SKYRIAUS DALIS

Meniškos Nuotrupos

(Tasa iš 3-čio pusl.)

Toliaus draugas Reporteris rašo apie veikalą sekamai: "... kuomet muzika nepaprastai graži, jo turinys reakcinis." Todel, kad "garbina, idealizuoja grafus, poniją, o žemina tarnus, darbininkus." Tai, tai tikra tiesa.

Bet vaidinti reikia. Reporteris sako: "Jei turėtume geresnių veikalų, aišku, tokie nerastų vietos mūsų teatre." Vadinasi, kuomet neturime geresnių, tai tenka "rinktis iš blogųjų kiek geresnius."

O kodel mes jų neturime? Tai gal būt ir todel, kad tame pačiame parengime, kaip drg. Reporteris rašo, jog "paprašė paramos mūsų sportininkų kelionei į New Yorką. Surinkta arti $40.00."

Tai vė kame paslaptis. Tūkstantinė publika susirinko pažiūrėti veikalo, patys suprantame, kad reikia geresnių veikalų, kad šis veikalas yra "reakcinis," tačiaus nei vienam draugui neatėjo į galvą, kad parinkti aukų *išleidimui geresnių veikalų*. Jei taip, tai iš kur atlėks geresni veikalai?

KODEL MES NETURIME VEIKALŲ?

Pas mus daugiausia draugai "išsiaiškina," kad neturime kam parašyti tinkamų veikalų, tai todel mes jų ir neturime. O visai netame priežastis. Pamatinė priežastis neturėjimo veikalų, *tai stoka chorų ir mūsų judėjimo susidomėjimo veikalų leidimu.*

Jei veikalai pas mus rašytųsi ne paslapčia, ne atlikus visus darbus, jei mūsų judėjimas veikalais susidomėtų, tai mes *jų turėtume.* Jei draugai būtų paskirti tam darbui, jei būtų finansų atlyginti už tinkamų veikalų išleidimą, tai nereikėtų vaidinti ir tūkstantinę publiką penėti su ponų ir grafų garbinimu. Bet draugai į Meno Sąjungą žiūri kaipo į kokį šalutinį dalyką.

Mes nėsame priešingi sportui. Tačiaus palyginkite parengimų svarbumą. Brooklyne įvyko *nacionalis sporto parengimas*—taip vadinamos rungtynės už čiampionatą. Bet kas jį matė, kas juo susidomėjo, kokios dvasinės, idejinės naudos davė tas parengimas? Susirinko saujelė žiūrėtojų, tai ir viskas. Gi Chicagoj veik tuo laiku surengtame parengime tik vieno choro, tik vienos tautos, *dalyvavo virš tūkstančio žmonių*, kurie tenkinosi tam tikru dvasiniu penu. O tas "dvasinis penas" *buvo ponų ir grafų garbinimas.* Čia jau rodos reikėjo aukų rinkti geresnių veikalų leidimui. Bet nerinkta.

* * *

Brooklyno apielinkėje vaidinta "bedvasė" komedija, sutraukta žmonių į kiekvieną vaidinimą pilnutės svetainės. Tačiaus dar vis draugai negali įsitikinti, kad šis meninis darbas yra labai svarbus, kad išleidimas veikalų yra taip pat svarbu, kaip ir kitų knygų.

New Yorke visi nauji veikalai, revoliuciniai veikalai, turi pasisekimo. Juos žiūri ir maloniai priima tūkstančiai darbininkų. Tai kodel nesusidomėti šiuo darbu? Darbininkų kultūrinis darbas yra vienas iš svarbiausių.

* * *

Todel ir chicagiečiams, ir visiems mūsų veikėjams reikia pasakyti draugiškai ir atvirai, jog taip ilgai, kol visi mūsų draugai tik pro pirštus žiūrės į meninį veikimą, kol mūsų darbas bus atliekamas tik slapčia,—tol mūsų publika, mūsų jaunimas bus maitinama "idealizavimu grafų ir ponijos."

V. Bovinas.

"Stevedore" --Antras Kūrinys Teatro Sąjungos

Mūsų spaudoje jau šiek tiek buvo rašyta apie veikalą "Stevedore," kuris dabartiniu laiku vaidinamas Civic Repertory Teatre (14th St. ir 6th Ave.), New Yorke. Pirma, negu mes prieisime prie veikalo peržvalgos, dar reikia tarti keli žodžiai ir apie šio veikalo autorių.

Šį veikalą parašė Paul Peters, dar visai jaunas autorius, bendradarbiaujant su George Sklar, kuris yra ko-autorius veikalo "Peace On Earth." Šio autoriaus gyvenimo pradžia labai įdomi. Vaiku būdamas Peters buvo darbininkas, paskiaus universiteto žmogus, mokytojas ir vėliaus laikraštininkas (reporteris). Dar tik apie dvidešimties metų, jaunas Peters, meta literatinį darbą ir imasi sunkiosios pramonės darbo.

Čia jisai bastosi po visą šalį, dirba su baru ir lopeta, dirba kaipo laivo darbininkas, paskiaus šoka nuo laivo ties San Pedro ir gauna darbą prie Los Angeles projekto. Sekančią dieną įvyksta ta tragedija, išlūžta užtvanka ir paskandina 500 darbininkų. Lieka gyvais tik 50 ir tarpe jų Peters. Vėliaus jisai dirba kaipo "pipe fitteris" audimo dirbtuvėje, paskui plieno dirbtuvėje Pittsburghe, dar vėliaus gauna darbą kaipo "checkeris" New Orleano prieplaukoj.

Šiose sunkiose pramonėse veikalo autorius gerai patyrė darbininkų išnaudojimą ir negrų persekiojimą. Čia jisai pradėjo rašinėti veikalus ir trumpus skečius darbininkui teatrui. Didesnį kūrinį negalėjo autorius sukurti nepasiliuosavęs iš darbo. Tad tik gavęs daugiau laiko sukūrė veikalą "Stevedore," kuris dabar yra vaidinamas.

* * *

"Stevedore" yra kompanijos vardas, kuri samdo darbininkus prie dokų (laivakrovių) darbo. Pirma scena "Stevedoro" atidengia pirmą aktą buržuazinės sistemos supuvimo. Vakare, užpakalyj namų (kieme) susitinka jauna moteris, vedusi, su savo meilužiu. Ji meilužiui jau "nusibodo". Čia ginčas ir argumentai. Pabaiga—moteriškė parblokšta ir užgauta. Bet kad paslėpus tai nuo savo vyro, moteris prasitaria, kad ją negras norėjęs iššaginti. O čia, New Orleane, kaip tik to ir reikia. Policija ir detektyvai tuojaus ima negrus darbininkus gaudyti ir areštuoti. Bet ta moteriškė visgi negali kaltinti ir nepažįsta kaltininką, nes tarpe negrų jo nėra, jinai pirmiaus melavo.

Kita scena atidengia "Binney's Place," tai yra negrų užlaikoma pigi vieta, kur dokų negrai darbininkai užeina valgyti. Čia jie atidengia, kad nuo jų ir valandos yra nuvagiamos. Prasideda organizavimosi darbas. Darbininkai nutaria ir išrenka komisiją eiti pas bosą ir reikalauti teisingo atlyginimo. Su komisija eina ir kiti darbininkai. Bosas, po eilės kolionių ir keiksmų, sutinka atlyginti darbininkams už nedamokėtas valandas.

Bet čia jau nužiūrima ir "kaltininkas," sąmoningas darbininkų vadas. Bosas padaro "frame up" ir policija su mušeikomis išveda susipratusį negrą darbininką... Jisai ištrūksta kaip tik nenulinčiuotas. Jisai ateina vėl pas savo draugus darbininkus, kad jį paslėptų, apgintų nuo gaujos. Jį atsiveja balti ir čia jau pirmas susikirtimas. Apsigynimo kovoje, mušeikos liekasi nugalėti, sąmoningas darbininkų vadas ir kiti negrai bėga, o juos gaudo gauja baltųjų mušeiku.

Atsidengia scena unijos raštinėj. Čia vėl susikirtimas tarpe baltųjų. Vieni darbininkai stoja už visų darbininkų vienybę, leidžia lapelius ir skleidžia obalsius: "Juodi-balti, vienykimės ir kovokime." Tačiaus reakcionieriai sąmoningus darbininkus kaltina, įtaria "negrų mylėjime" ir vystosi kova tarpe baltųjų unijos vadų negrų klausimu. Komunistiniai, radikaliai nusistatęs organizatorius eina organizuoti negrus darbininkus. Ateina į tą valgyklą, kur tik negrai užeina. Tačiaus ant tos valgyklos baltieji daro "raidus." Jie čia randa ir baltaveidį unijos organizatorių, kuris organizuoja darbininkus visų rasių ir tautų.

Šioje scenoje eina ir dvasinio persilaužimo kova. Daugelis negrų darbininkų netiki, kad galima daryti bent koki susitarimai, kad ir su sąmoningu baltu organizatorium. Bet čia slapstosi ir sąmoningas negras darbininkų vadas, kuris jau įsitikinęs, kad sąmoningi darbininkai gali ir privalo kovoti bendrai.

Dar aiškiau šioje scenoje pasirodo, kuomet mušeikos įsiveržia, tai čia jau lygiai ima ne tik negrus darbininkus, bet ir baltąjį organizatorių griebia ir terorizuoja. Ta scena baigiasi šuviais. Policija palaiko baltveidžių bosų pusę.

Paskutiniame akte labai gerai vaizduoja negrų pamaldas. Čia pasirodo, kad misionierius ir gi nėra darbininkų joks organizatorius ir padėjėjas. Jisai padeda išnaudotojams. Be to, ši scena turi apsčiai ir muzikos. Ji vaizduoja religinį negrų darbininkų gyvenimą.

Paskutiniame atidengime kova. Sąmoningas negras darbininkas ir baltveidis organizuoja apsigynimą baltų ir juodveidžių darbininkų. Dar pamaldose negrai pajunta, kad jau ateina gauja juos užpulti, misionierius šaukiasi į dievą, bet tas negirdi. O sąmoningas organizatorius, sykiu su baltaisiais jau šaukia į apsigynimo kovą.

Urmu darbininkai veikia. Suneša kedes, lovas, dėžes—viską, ką jie tik turi—budavojimui "barikadų." Moterys ir vyrai stoja kovon. Šioje kovoje krinta herojiškai kovojęs, susipratęs negras vadas, tačiaus kova laimėta —priešai liekasi atmušti. Talkon čia jau pribūva ir balti darbininkai. Mat, ta kova, pačiame savo pagrinde, *yra klasių kovà. Tai kova pavergtųjų prieš pavergėjus. Todel ta kova yra visų darbininkų.*

* * *

Tai tiek galima pasakyti, tik apyčiupai, apie veikalo turinį. Reikia pridėti, kad veikalas vietomis turi muzikos, kartais šiek tiek komikos. Tačiaus per visas scenas eina karti klasių kova. Veikalas labai jaudinantis, įdomus, pamokinantis. Be to, tai vaizduoja tikrą, realų gyvenimą negrų darbininkų pietinėse valstijose. Yra kaip kas ir kritikuotino, silpnesnių pusių, tačiaus į tai mes šiuo kartu nesigilinsime. Visi pamatykite veikalą "Stevedore."

Buržuazijos kritikai, kad ir nenoroms, tačiaus turėjo pasakyti, kad veikalas yra "gabiai ir naturaliai vaidinamas." "Hearld-Tribune" reporteris prideda, kad "Stevedore" veikalas turi sujudinti tuos dramos mylėtojus, kurie nori matyti "rimtus veikalus, protestuojančius ir pilnus sukilimo." Tas pats kritikas dar prideda:

"Aš, būdamas baltas žmogus ir kapitalistas, turėčia užsigauti 'Stevedoriu,' kaipo įžeidimu manęs ir mano klasės. Bet ponas George Sklar, autorius veikalo "Peace On Earth" ir jo bendradarbis Paul Peters, rašo taip teatrališkai ir su tokia žavėjančia jėga apie neteisybes ir taisymus, kad aš esu paskendęs jų pasirodymo sužavėjime."

Žinoma, kapitalistinė spauda nekalba apie veikalo idejinį turinį. Jiem tai yra karti medicina nuryti, tačiau buržuazinė kritika negali nuginti faktą, kad proletarinė dailė yra *gera dailė.* Todel mūsų dailė turi kilti, gerėti ir tobulėti.

V. B.

Rooseveltas Laikinųjų Paštininkų Nevidonas

Washington. — Prezidentas Rooseveltas vetavo (atsisakė pasirašyt) bilių, kurį kongresas priėmė delei laikinų pašto darbininkų naudos. Jis sako, kad pagal tą bilių reikėtų užtikrint laikiniems paštininkams bent 100 apmokamų darbo valandų per mėnesį. Rooseveltui, vadinasi, atrodo perdaug, jeigu būtų duota po tris darbo valandas per dieną tiems darbininkas. Sako, tatai per metus lėšuotų pusketvirto miliono dolerių. Reikią "taupyti" iždą. Tačiaus Roosevelto valdžia per vienus metus sukiša keturis tūkstančius milionų dolerių bankieriams, gelžkelių kompanijoms ir kitiems trustininkams, ir nei neamtelėja apie taupymą.

SUSIRINKIMAI

MASPETH, N. Y.

ALDLD 138 ir LDS 14 kuopų susirinkimas įvyks ketvirtadienį, 3 d. gegužės (May), pas draugus Laukaičius, 64-45 Perry Ave., Maspeth, 8 val. vakare.

Visi nariai ir narės dalyvaukite, nes turime svarbių dalykų aptarimui.

NEW YORK CITY

APLA 49 kuopos susirinkimas įvyks 6 d. gegužės Astoria Hall 62 E. 4th St.; pradžia 10 val. ryte. Tie nariai, kurių mokestys esą užsivilkę, ir tie, kurie žingeidaujate organizacijos gerove—kviečiami į susirinkimą.

Komitetas.
(104-105)

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau Mikolo Morozos, kuris kiek laiko atgal gyveno Kanadoje, o dabar gyvena Brooklyne. Prašau atsišaukti į "Laisvės" raštinę. Atvykus iš Montello, Mass. Noriu su juom pasimatyti. Taipgi pajieškau ir Prano Kižio, kuris taipgi gyvena Brooklyne. T. C. 58 Stagg St. Brooklyn, N. Y.
(104-106)

PAJIEŠKAU APSIVEDIMUI

Pajieškau apsivedimui vaikino arba našlio apie 30-40 metų senumo, aš esu 33 metų senumo dar nevedus, nesu turtinga, 12 metų kaip aš esu Amerikoj—iš Lietuvos. Atsišaukite ir iš kitų tolimesnių miestų, ne tik iš šios apielinkės; ir tokie, kurie gali duoti savo pačiai pragyvenima. Duosiu atsakymą del kožno vieno, ir siųsdami laišką prisiųskite ir savo paveikslą, kurį ant pareikalavimo sugrąžinsiu. Kreipkitės sekamu antrašu: Tafilija Samuoluki, 169 Perry Str. New York City.
(104-106)

REIKALAVIMAI

REIKALINGA

Reikalinga moteris ar mergina prie namų darbo. Turi turėti patyrimo prie vaikų, ir reikėtų gyvent su šeimyna. Atsišaukite į krautuvę—Mrs. Bergman, 571 Lorimer Str., Brooklyn, N. Y.

REIKALAVIMAS

Reikalinga darbininkė arba gaspadinė ant visados saldainių krautuvėj. Gali būt mergina arba našlė, be vaikų. Aš esu našlys be šeimynos ir gerai užsilaikau. Malonėkite atsišaukti greitai. Daugiau informacijų galėsite gaut ypatiškai arba per laišką. Kreipkitės sekamai: J. N. R. 77 Meserole St. Brooklyn, N. Y.
(103-105)

REIKALINGAS

Reikalingas partneris į restauranto biznį; įnešimas mažas; patyrimas prie to darbo nelabai svarbus—pramoksite be dirbdami. Kreipkitės 934 Flushing Ave., Brooklyn, N. Y.
(103-105)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA

Parsiduoda užeiga arba "Lunch Room" po numeriu 905 Wyckoff Ave. Parsiduoda už labai žemą kainą, nes turiu du bizniu ir negaliu jų prižiūrėti kaip reikia. Biznis išdirbtas per 4 metus ir daugiau; gera vieta ir galima padaryti geras pragyvenimas ir dar pelno gana gerai. Del platesnių informacijų kreipkitės sekamai: A. B. Arlauskas, 905 Wyckoff Ave., Brooklyn, N. Y.
(104-106)

IŠRANDAVOJIMAI

PARSIRANDAVOJA

Pasirandavoja šapa del kriaučių, už žemą kainą. Del platesnių informacijų kreipkitės sekamai: S. Rumsha, 203 Maujer St. Brookly, N. Y.
(104-106)

Lithuanian Auto School

228—2nd Ave., kampas 14th St., N.Y.C. (Įsteigta 1910)

Specialė kaina išmokinui pilno kurso automobilių mechanizmo $50. Galima mokėti po $3 į savaitę. Tapkite gabiais mechanikais dirbdami mūsų taisymo krautuvėse. Įsirašykite dabar. Naują mechanikų klasė prasidės 30 d. balandžio.

Važinėjimo Instrukcijos $10.00

FOTOGRAFAS
JONAS STOKES

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom. Kainos prieinamos.

JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway
Chauncey St. Stotis
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-9467

Telephone: Evergreen 7-0072
DR. I. COHN
Specialistas ant Operacijų ir gydyme
Ausų, Akių ir Gerklės
OFISO VALANDOS:
nuo 11 iki 1 dienomis
nuo 5 iki 7 vakarais
Sekmadieniais nuo 11 iki 1
84 Union Avenue
BROOKLYN, N. Y.

Telephone Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir valaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam.
402 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

GERKIT NARZAN

Tai iš Sovietų Sąjungos Kaukazo šaltenų mineralinis vanduo. Naudingas gert prie valgio ir bi laiku kada tik norima. Turi 8 svarbius mineralinius elementus.

Dabar jo vėl galite gaut
pas
CAUCASIAN MINERAL WATERS, Inc
401 BROADWAY NEW YORK CITY

Kliubai ar biznių įstaigos kreipkitės tiesiai augščiau paduotu antrašu reikalaudami informacijų del kainų.

NARZANAS YRA PUSKVORTINĖSE BONKOSE

Jo kaina 15 centų už bonką. Perkantiems po cielą keisą, į kurį eina 100 bonkų, duodama gera nuolaida, taip kad kliubai bei kitoki bizniai turi sau gerą pelną.

TAIPGI TURIME IR BORJOM

Borjomas yra kvortinėse bonkose ir kaina už bonką 40 centų. Perkantiems po cielą keisą, 40 bonkų, duodama didelė nuolaida. Tuojau rašykite klausdami kainų augščiau paduotu antrašu.

CLEMENT VOKETAITIS
LIETUVIS ADVOKATAS
113 WEST 42ND ST.
NEW YORK, N. Y.
Phone Bryant 9-7763
Valandos: nuo 1—6 po pietų

MONTREAL - CANADA
J. M. ROSENFELD
ADVOKATAS
Kalba Lietuviškai
BEN GERSOVITZ
NOTARAS
20 St. James St. East
Tel. HArbour 3424

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA

Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS CAMPAU AVE., DETROIT, MICH.

Notary Public Tel. STagg 2-5043
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
LAISNUOTAS GRABORIUS
660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai. Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

SOVIETŲ VODKA IR KITI GĖRIMAI

Puikiai įtaisytoje valgykloje ir gėrimų įstaigoje, kurią užlaiko plačiai žinomas

JUOZAS GEGZNAS
412 W. Susquehanna Ave., Philadelphia, Pa.
Tarpe North 4th ir North 5th Streets

Čia užėję išsigersite gero alaus, paragausite tikros **Sovietų Vodkos** ir kitokių gėrimų, kokių tik pageidaujate ir skaniai pasivalgysite už stebinančiai žemą kainą.

Atdara nuo anksti ryto iki vėlai vakare

Kaikuriose vietose duodama Russian Vodka, kuri yra daroma Latvijoje ar Francijoje ir kitose šalyse. Daugelis apsigauna, manydami, kad tai yra Sovietų Vodka.

AŠ TURIU TIKROS SOVIETŲ VODKOS

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:
1439 South 2nd Street,
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Oregon 5136
Keystone—Main 1417

Phone, EVergreen 7-4785 Ignition Specialist
WOLF AUTO REPAIRS
TRUCKS AND PLEASURE CARS REPAIRED

Patenkinančiai ir už prieinamą kainą sutaiso automobilius. Speciališkai gerai atlieka sekamus darbus.

Welding-Straightening-Body Work-Duco Spraying.
All Work Guaranteed. Towing Day and Night

222-224 LEONARD STREET BROOKLYN, N. Y.
Near Manhattan Avenue

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Didžiausia ir Ryškiausia Pirmosios Gegužės Demonstracija Amerikos Istorijoje!

New Yorkas nėra matęs tokios darbininkų demonstracijos, kokią suruošė Pirmąją Gegužės Jungtinių Valstijų Komunistų Partija.

Šių metų New Yorke Pirmoji diena Gegužės praėjo tokiu dideliu entuziazmu ir darbininkų pajėgų išsiliejimu į gatves, ko iki šiol Jungtinėse Valstijose niekur nėra buvę.

Apie 100,000 darbininkų, vadovybėje Komunistų Partijos, maršavo New Yorko gatvėmis ir apie 200,000 buvo užplūdę Union Square, kur jie girdėjo revoliucines ir ugningas kalbėtojų kalbas.

Kaip Maršuota?

Jau apie 9 val. ryto darbininkai ėmė rinktis į Battery Parką, kuris randasi pačiame gale Broadwės, pajūryj. Tuojaun po 10 val. susirikiuota ir pradėta maršuoti. Įvairių tautų ir tautelių darbininkai būrėsi į grupes ir su savo randonomis vėliavomis ir šūkiais, dainuodami revoliucines dainas, ėmė žygiuoti.

Orkestrai drožė "Internacionalą," o iš darbininkų krūtinių liejosi įvairūs šūkiai ir revoliucinių dainų žodžiai. Tas viskas sudarė nepaprastą reginį ir gilų įspūdį. Muzikos ir maršuotojų aidai atsimušė į augštuosius dangorėžius ir sklydo jie po visą Wall gatvės sritį, varydami baimę į bankierius ir spekuliantus, kurie jau buvo susirinkę į savo ofisus. Gi šalygatviai buvo nugulti stebėtojais, kurių tarpe, aišku, daugiausiai buvo "baltakalnieriai" raštinių darbininkai ir tarnautojai.

Iš čia pradėjo maršuoti tarpe 50-60 tūkstančių darbininkų. Lietuvių grupė iškarto susidarė iš apie 100 žmonių, bet daugelis jų, negalėdami tokioj minioj susirasti lietuvių, dėjosi prie kitų grupių (atatinkamų darbo unijų, meno organizacijų, etc.). Viso lietuvių darbininkų dalyvavo demonstracijoj apie 1,000. Lietuvių grupė ėjo paskui ukrainiečius darbininkus, o paskui juos—žygiavo žydų darbininkų kliubai su savo nepaprastai energingu ir gabiu orkestru, visą laiką grojusiu revoliucines melodijas.

Demonstrantų Skaičius Pasidvigubina

Šitaip maršavo Broadwe iki Houston St. Pasisukę pastaruoju ėjo iki Varvick St. Pažygiavę šituo, jėjo (arti 14-tos gatvės) į Aštuntą Avenue. Atmaršavę į 21-mą gatvę, čia surado tūkstančius darbininkų unijistų, susirikiavusius ir su savo benais laukiančius mūs. Keletas skersinių gatvių buvo užpildyta įvairių revoliucinių unijų nariais, laikančiais iškeltas savo vėliavas ir šūkius. Šičia buvo virš 50,000 darbininkų maršuotojų, kurie liejosi į Aštuntą Avenue ir žygiavo paskui.

Pasiekus 38-tą gatvę, pasisukta po dešinei ir žygiuota iki Ketvirtai—Park Avenue, į kurią pasisukta ir atvykta į Union Square.

100,000 Laukia

Bet šičia maršuotojai jau surado perpildytą aikštę darbininkais, kurie del visokių priežasčių negalėjo maršuoti, ale atvyko tiesiai į Union Sq. išgirsti komunistų kalbėtojų kalbas. Viso galėjo būti daugiau 100,000 žmonių. Kiekvienas šalygatvis aplinkui buvo perpildytas; kiekvienas tarpelis buvo užsikimšęs žmonėmis. Policija, vieša ir slapta, raita ir pėsčia, tik šaudo, tik svaldosi, tik veja ir veja nuo Aikštės darbininkus, bet nebegali. Perdidelė minia, pergalinga pajėga, kad ją taip lengvai nuvijus!

O maršuotojai vis pilas ant gatvės. Atžygiavę jie į aikštę, tuojaus ją apleidžia, kadangi nebėra vietos sustojimui; negalima kitiems maršuotojams įkišti koją.

Maršavimas prasidėjo 2-rą valandą ir tęsėsi beveik iki penkių.

Močiutė Bloor Vyriausia Kalbėtoja

Garsio ir nenuilstančioji darbininkų vadovė, 72-jų metų amžiaus energiška senelė, Močiutė Bloor, revoliucionierė-kovotoja, buvo pati vyriausia kalbėtoja.

"Ši demonstracija" sakė jinai, "yra didžiausia, kokią kada Jungtinių Valstijų darbininkai yra suruošę." Pirmininkavo nepaprastais oratoriaus gabumais apdovanotas ir išsilavinęs d. Karolis Brodskis. Kiti kalbėtojai buvo: nuo Vokietijos Komunistų Partijos—Anna Schultz, Herbert Benjamin, Harry Haywood (pastarasis nuo J. V. Komunistų Partijos Centro Komiteto) ir visa eilė kitų.

Nepaprastas įspūdis susidarė, kuomet pirmininkas skaitė prisiegą, pasižadančią kovoti už darbininkų klasės interesus, kurią ši minia kartojo, vienbalsiai pasižadėdama pravesti gyveniman.

Madison Sq. Gardene Mitingas

Vakare Komunistų Partija turėjo suruošusi Madison Sq. Gardene masinį mitingą vyriausiai tiems darbininkams, kurie negalėjo dalyvauti dieną demonstracijose. Čionais dalyvavo apie 20,000. Be kalbėtojų, buvo ir meniškų dalykų.

Visur policijos knibždėte knibždėjo. Ji visur nachališkai bandė varžyti revoliucinius darbininkus, bet demonstrantai nesidavė savęs išprovokuoti ir todel buvo apsieita be susikirtimų.

Ši pirma tokia Amerikos istorijoj Pirmoji Gegužės dar ir dar kartą įrodė darbininkų kovingėjimą ir augimą įtakos Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos.

Dabar pasilieka tiktai sukonsoliduoti organizaciniai tuos darbininkus, kurie stovi su revoliuciniu judėjimu, bet kurie dar toli gražu nė visi įtraukti į mūsų organizacijas.

Stebėtojas.

Gegužinės Demonstracijos Parodė su Kuo Eina Masės

Pirmąją Gegužės New Yorke, kaip žinia, socialistų partijos lyderiai atsisakė dalyvauti bendroj demonstracijoj su komunistais. Į pasiūlymą sudaryti bendrą frontą, tie ponai šnairiai ir pašiepiančiai atkirto, kad jiems su komunistais nepakeliui, nes, girdi, komunistai neturį minių.

Tuo būdu socialistų lyderių taktikai dėka, New Yorke šių metų pirmoji gegužės matė dvi demonstracijas: Union Sq. laikė komunistai, o Madison Sq. — socialistai.

Reikia pasakyti, kad socialistų lyderiai sumobilizavo visus reformistinių unijų lyderius ir su jų pagelba oficialiai įtraukė eilę darbo unijų į savo demonstraciją. Be to, su socialistų lyderių ruošiama demonstracija nuėjo ir aidobolistai, mustejiečiai (Amerikos Darbininkų Partija), lovestoniečiai, trockistai, weisbordiečiai ir kiti (ir lietuviški renegatai, Prūseika ir Ko. nuėjo su socialistų lyderiais, skelbdami, būk ten būsią minios.)

Na, iškarto daugeliui abejingų žmonių ir išrodė, kad pas socialistus bus daug žmonių, kadangi ten galybės partijų ir partijėlių (išmatų iš Kompartijos) sudarė "bendrą frontą". Kiti sakė, būk pas socialistus būsią daugiau žmonių, negu pas komunistus!

Bet ką gi parodė faktai?

Pas socialistus gal būt maršavo apie 25,000 maršuotojų, o iš viso daugiau negalėjo būti, kaip apie 35,000 žmonių, nepaisant to fakto, kad tūli kapitalistiniai lapai bando jiems priskaityti daugiau, negu tiek.

Pati demonstracija buvo be ūpo, be dvasios, kaip parapijos mitingas. Madison Sq. buvo apytuštis. Daugelis darbininkų (jų tarpe ir lovestoniečių) atėjo į komunistų demonstraciją.

Prūseika skelbė svietui, kad jis, dalyvaudamas su socialfašistų suruošta pramoga, einąs pas mases. Dabar gi gyvenimas parodė, kad masės buvo su komunistais. Tai pamatė visas New Yorkas.

Šie faktai turėtų parodyti tiems darbininkams, kurie dar tebeseka Prūseiką, kad, jeigu jų vieta su masėmis, tai jie turi būti su komunistiniu judėjimu. Social-fašizmas yra pragaištingas darbininkų klasei. Socialdemokratijos lyderiai (social-fašistai) pardavė darbininkų reikalus buržuazijai Vokietijoj ir Austrijoj ir Lietuvoj ir kt. Jie tą patį daro ir čia Amerikoje. Prūseika dabar jiems padeda, prie jų laižosi; prie jų jis jau atvirai prisidėjo, nusimesdamas komunizmo kaukę.

Neabejoju, kad nevienas darbininkas, kuris dar vis seka Prūseiką, pereitą antradienį, pamatęs abi demonstracijas, turėjo daug medžiagos giliam pamąstymui.

Dalyvavęs Abiejose Demonstracijose.

Kapitalistinė Spauda Apie Gegužinės Demonstracijas

New York American plačiai rašo apie komunistų demonstraciją, skelbdamas, kad tai buvo spalvinga ir gyva demonstracija, bet visai mažai apie socialistų. Tačiaus šis lapas komunistams priskaito tiktai 75,000 dalyvių, o socialistams net 50,000!

New Yorko "Tribune" skelbia, būk pas komunistus maršavę 40,000, o pas socialistus —25,000. Gi ant Union Aikštės, girdi, komunistai turėję apie 60,000, o ant Madison Aikštės socialistai — 40,000. Kitoj vietoj tas pats laikraštis pabrėžia, kad komunistai turėję du sykius tiek, kiek socialistai.

New York "Times" savo aprašyme dalykus taip sumaišo, kad duoda suprasti, būk pas socialistus buvę net daugiau žmonių, negu pas komunistus! "Daily News" duoda socialistam 15,000 dalyvių, o komunistam 35,000!

Vakariniai laikraščiai antradienį vistik turėjo pripažinti, kad pas komunistus buvę kur kas daugiau, negu pas socialistus.

Reikia atsiminti, kad kapitalistinė spauda iškarto labai smarkiai garsino socialistų demonstraciją, bandydami ten sudaryti didžiumą. Negalėdami nieko padaryti, jie dabar visais būdais stengiasi minimizuoti (mažinti) savo aprašymuose komunistų pajėgas ir didinti socialistų. Tai visai natūrališkas dalykas. Niekuomet kapitalistinė spauda neparašė teisybės apie revoliucinių darbininkų vietines kovas. Panašiai ir dabar.

Bet juk žmonės, matę abi demonstracijas, ir dabar skaitydami tokias pasakas kapitalistinėj spaudoj, puikiai mato, jog tai melas!

Didindama socialistų spėkas ir mažindama komunistų, kapitalistinė spauda tiktai greičiau praras paskutinį pasitikėjimą darbininkuose.

Iš Darbininkų Mokyklos

Darbininkų Mokykla Paaukojo "Laisvės" preso fondui $10; Draugui J. Valatkai įteikė už lietuvių kalbos dėstymą dovaną 10 dolerių

Balandžio 29 buvo svarbios pamokos lietuvių kalbos sintaksės taisyklių. Prieš pradėsiant pamokas, d. J. Nalivaika padarė pranešimą, kaip darbininkų mokykla stovi finansiniai. Tuojaus studentai davė sumanymą, kad iš iždo paaukoti į "Laisvės" preso fondą 10 dolerių. Įnešimas tapo priimtas vienbalsiai. Antras įnešimas, kad suteikt nors menką dovaną 10 dolerių mūsų mokytojui drg. J. Valatkai, kuris per kelis pastaruosius metus mokina mūsų mokyklą, o nei gatvekario išlaidas negauna apmokėti. Sumanymas priimtas vienbalsiai Bet d. J. Valatka spyrėsi nuo mūsų duodamos dovanos, sakydamas, kad geriau skiriamą jam dovaną—pavesti Lietuvos politiniams kaliniams. Mokiniai pareiškė: "Mūsų skiriama dovana jums, drauge, o jūsų pačių dalykas paskirti ten, kur jūs manote tinkamiausia. Drg. J. Valatka sutiko.

Draugai mokiniai, sezonas mokyklos jau baigiasi, o pamokos eina labai svarbios. Pati gramatika, kaip parašyti teisingai žodžius ir suskirstyti į skyrius—pasibaigė jau kelios savaitės atgal, bet kaip parašytus teisingai žodžius sudėstyti, kad padaryti sakinį, kurį suprastų, kur keli sakiniai padarytų paragrafą ir tas paragrafas būtų aiškus, suprantamas netik pačiam rašėjui, bet, kad jis būtų kuosuprantamiausias skaitytojui, tai be galo svarbus raštu dėstant mintis uždavinys. O tokio žinojimo reikia kiekvienam, maž kiek pradedančiam rašyti; tad kaip tik proga to pasisemti einamuoju laiku darbininkų mokykloj, kame d. J. Valatka kaip tik toj kryptyj dėsto kas rytas, kiekvieną nedėldienį, nuo 10 iki 12 val. "Laisvės" name. Ateikite, draugai, į pamokas, netik buvę mokiniai, bet ateikite ir nauji, kurie tik norite netik rašte pataisyti išraišką minties, bet ir kalboje jūs patobulinsite savo kalbos struktūrą.

Atsiranda ne vienas draugas, kuris sako: "Mes ne Lietuvos patriotai, mums gražios kalbos nei gramatikos nereik mokintis." Kitas vėl: "Mūsų bolševikai pavirto aršesni, negu Lietuvos patriotai, jie vargsta, mokinasi kalbos, o kam ji reikalinga. Susikalbi su draugu ir gana."

Tokia mintis, tokia nuomonė draugų yra žalinga. Ir ve kodel, draugai. Mes esame bolševikai, mes dalyvaujame veikime. O jeigu mes nedalyvaujame, neveikiame, neaiškiname bolševizmo siekių dirbančioms masėms, tai mes negalime nei dangstytis tuo gražiu, tuo kilniu vardu. Bet aišku visiems, kad mes einame už bolševizmą—komunizmą, tai mes netik gyvąja kalba aiškiname, bet ir raštu komunistų siekius dėstome. O juk visi sutiksite, kad bi kas, kuris aiškina dalyką gražiai, aiškiai, visiems suprantamai—tas padaro mūsų judėjimui daugiau naudos, negu tas, kuris sakinius pina atžagariai, nevykusiai, nesklandžiai, taip kad kalba ar gyvu žodžiu ar raštu ausį rėžia—naudos nepadaro.

Tad ir yra kiekvieno bolševiko, kiekvieno susipratusio darbininko užduotis mokytis, kaip gyvosios kalbos, taip ir rašomosios, kad ji būtų aiški, suprantama kuoplačiausioms darbininkų masėms, o ne koks rezginys nevykusių, tuščių, nesugrupuotų žodžių.

Jeigu mes mokomės kelis metus lietuvių kalbos gramatikos, sintaksės, tai neveltui, o todel, kad mes veikiame lietuviuose darbininkuose; jiems darome pranešimus; jiems rašome; su jais diskusuojamės-ginčinamės dienos klausimais. Gražios kalbos mokintis, kalbėti, ar rašytai, tai nereiškia patriotizmą, bet kaipo vieną būtiną dalyką—perduoti aiškias mintis darbininkams. Vot, komunistui, bi kokia kalba kalbančiam ir yra reikalas ją kalbėti ar rašyti labai aiškiai ir nuosekliai. O kad tai atsiekti, tai be **gramatikos**, be **sintaksės** ir visapusio žinojimo—veik negalima.

Tie mokiniai, kurie šiokiu ar tokiu būdu pertraukėte lankyti darbininkų mokyklą—grįžkite atgal, nes dabar kaip tik toj svarbiausioj kriptyj d. J. Valatka duoda mums pamokas. Mokintis, kad ir suaugusiems, nėra gėdos, nemokėti ir nesistengti išmokti, tai yra gėda. Laiko jūs, draugai, turite pakankamai, nes matyt ant šaligatvių su draugais praleidžiant valandas, arba taip sau beverčiuose ginčuose, tai kodel ant savaitės nepasispausti po kelias valandas naudingam dalykui pramokti? Žinoma, kad galima, tik reikia pagalvoti, pamąstyti ir suprasti tą svarbą, kurią aš čia visapusiai apsklembiau.

J. B. Mokinys.

TO ALL YOUTH SECTION READERS

The Youth Section will come out Saturday, May 5th, instead of Friday, due to the fact that May 1st was a workers' holiday and we did not work.

Editorial Committee.

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLIUBO SUSIRINKIMAS

Susirinkimas įvyks šį penktadienį, kliubo name, 80 Union Ave., 8-tą val. vakare. Visi nariai būtinai dalyvaukite susirinkime, nes turime daug naujų reikalų aptarimui.

A. Deikus.

LDS 1 KUOPOS SUSIRINKIMAS

LDS 1 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gegužės 3 d., 8 val. vakare, "Laisvės" svetainėj, 46 Ten Eyck St., Brooklyne.

Draugai ir draugės, šis susirinkimas yra labai svarbus visiems nariams, nes reikės perrinkti kai kurie delegatai, kurie išrinkti į LDS. seimą. Todel kiekvienas narys turi dalyvauti šiame susirinkime.

MIRTYS—LAIDOTUVĖS

Louise Faust, 80 m. amžiaus, 90 Ross St. Mirė balandžio 30 d., bus palaidota gegužio 3 d. iš "Our Lady of Consolation" bažnyčios 10 val. Trejybės kapinėse.

Laidojimo apeigom rūpinasi graborius Matthew P. Ballas (Bielauskas).

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerkoniškų Stilium
SYKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
Brooklyn, N. Y.

Dr. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis atsidaro savo ofisą Williamsburghe:
252 Berry St., Brooklyn, N. Y.
arti Grand Street
Telefonas Evergreen 8-10494
Ofiso valandos nuo 1 iki 4 kasdien, Seredomis ir Subatomis nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.
NEDĖLIOMIS: Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue J, Kampas E. 23rd St.

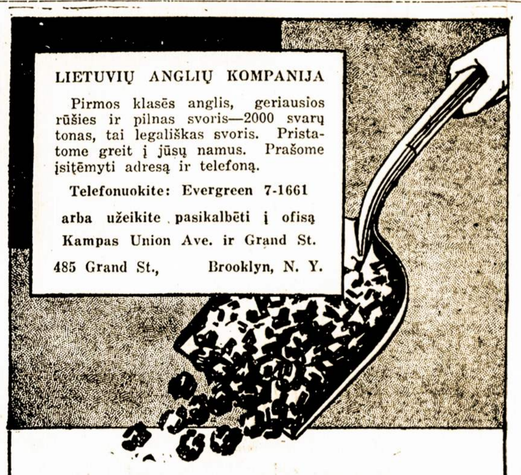
LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA
Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įsitėmyti adresą ir telefoną.
Telefonuokite: Evergreen 7-1661
arba užeikite pasikalbėti į ofisą
Kampas Union Ave. ir Grand St.
485 Grand St., Brooklyn, N. Y.
TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-1661

KRAUJO SPECIALISTAS
Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos
Padarau ištyrimus kraujo ir šlapumo
DR. MEER
156 W. 44th St. Room 302
New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10:30 iki 1. Po pietų nuo 4 iki 8 valandai vakare
Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 12 dieną
Telephonas MEdallion 3-1328

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY
Night Tel. Juniper 5-4912 PUBLIC
Juozas Levanda
(Levandauskas)
GRABORIUS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.
Ateikite ir persitikrinkite
107 Union Ave.
Brooklyn, N. Y.

STEPHEN BREDES, JR.
Lietuvis Advokatas
197 HAVEMEYER STREET
BROOKLYN, N. Y.
Telephone Stagg 2-7057

Telephone, EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas vestuvėms, krikštynoms ir pasivažinėjimams
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Gydoma Odos Išbėrimai, Kraujo Nesveikumai, Nervų Ligos, Chroniški Skaudulial, Skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės Ligos, Abelnas Nusilpimas, Nervų Įdegimai ir Chroniški Nesveikavimai, Gerklės, Plaučių, Kvėpuojamųjų Dūdų ir kitos Vyrų ir Moterų ligos; o jeigu turite kokį negerumą, kurio nesuprantate, su pasitikėjimu ateikite pas Dr. Zins.
X-Spinduliai, Kraujo Tyrimai, Serumų ir Čiepų Išmirkštimai.
Prieinamos Kainos
Sąlygos pagal jūsų išgalę
Pasitarimas ir Ištyrimas Veltui
DR. ZINS
110 East 16 ST. N. Y.
Įsisteigęs 25 metai
Tarp 4th Ave. ir Irving Pl.
New York
Valandos—9 A. M. iki 8 P. M.
O sekmadieniais 9 iki 4 P. M.